BENDROJO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. balandžio 30 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikytinos atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi – Lėšų įšaldymas – Asmenų, subjektų ir įstaigų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti, sąrašas – Ieškovo pavadinimo įtraukimas į sąrašą ir palikimas jame – Sąvoka „sąsaja“ – Sprendimo 2014/145/BUSP 2 straipsnio 1 dalies pabaiga – Reglamento (ES) Nr. 269/2014 3 straipsnio 1 dalies pabaiga – Pareiga motyvuoti – Teisė į gynybą – Vertinimo klaida – Proporcingumas – Neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas“

Byloje T-102/23

SBK Art OOO, įsteigta Maskvoje (Rusija), atstovaujama *avocats* G. Lansky ir P. Goeth,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą A. Boggio-Tomasaz, padedamo *avocat* B. Maingain,

atsakovę,

palaikomą

Kroatijos Respublikos, atstovaujamos G. Vidović Mesarek,

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos M. Bulterman, A. Hanje ir C. Schillemans,

ir

Europos Komisijos, atstovaujamos M. Carpus Carcea, C. Georgieva ir L. Puccio,

įstojusių į bylą šalių,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. Mastroianni, teisėjai M. Brkan (pranešėja) ir T. Tóth,

posėdžio sekretorė I. Kurme, administratorė,

* Proceso kalba: anglų.

atsižvelgęs į 2024 m. vasario 27 d. Nutartį *SBK Art / Taryba* (T-102/23 R, nepaskelbta Rink.),

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį, visų pirma į:

– ieškinį, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2023 m. vasario 26 d.,

– pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2023 m. balandžio 13 d.),

– 2023 m. birželio 29 d. sprendimą leisti Nyderlandų Karalystei įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų,

– 2023 m. liepos 27 d. pirmosios kolegijos pirmininko nutartį leisti Komisijai įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų,

– 2023 m. rugsėjo 8 d. pirmosios kolegijos pirmininko nutartį leisti Kroatijos Respublikai įstoti į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų,

– pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2023 m. lapkričio 24 d.),

– 2023 m. gruodžio 13 d. pirmosios kolegijos pirmininko nutartį dėl prašymo užtikrinti ieškovės konfidencialumą Kroatijos Respublikos atžvilgiu,

– pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. balandžio 18 d.),

– 2024 m. spalio 14 d. pirmosios kolegijos pirmininko sprendimą nepridėti prie bylos medžiagos pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. spalio 9 d.,

– 2024 m. spalio 18 d. ieškovės laišką, kuriame ji prašė taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antrą pastraipą,

– ieškovės dokumentus (juos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. spalio 18 d. ir jie pridėti prie bylos medžiagos),

– ieškovės dokumentus (juos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. lapkričio 5 d. ir jie pridėti prie bylos medžiagos),

įvykus 2024 m. lapkričio 6 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovė *SBK Art OOO* prašo panaikinti, pirma, 2022 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2022/2477, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais

kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 322 I, 2022, p. 466), ir 2022 m. gruodžio 16 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2022/2476, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 322 I, 2022, p. 318) (toliau kartu – pirminiai aktai), antra, 2023 m. kovo 13 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/572, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 75 I, 2023, p. 134), ir 2023 m. kovo 13 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/571, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 75 I, 2023, p. 1) (toliau kartu – 2023 m. kovo mėn. aktai dėl palikimo sąrašuose), trečia, 2023 m. rugsėjo 13 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/1767, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 226, 2023, p. 104), ir 2023 m. rugsėjo 13 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/1765, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 226, 2023, p. 3) (toliau kartu – 2023 m. rugsėjo mėn. aktai dėl palikimo sąrašuose), ketvirta, 2024 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2024/847, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L, 2024/847), ir 2024 m. kovo 12 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2024/849, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L, 2024/849) (toliau kartu – 2024 m. kovo mėn. aktai dėl palikimo sąrašuose), kiek visi šie aktai (toliau kartu – ginčijami aktai) su ja susiję.

Ginčo aplinkybės ir aplinkybės, susiklosčiusios po ieškinio pareiškimo

2 Ieškovė yra pagal Rusijos teisę įsteigta ribotos atsakomybės bendrovė.

3 Ši byla susijusi su ribojamosiomis priemonėmis, kurias Europos Sąjunga nustatė atsižvelgdama į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi.

4 2014 m. kovo 17 d. Europos Sąjungos Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 78, 2014, p. 16). Tą pačią dieną, remdamasi SESV 215 straipsniu, Taryba priėmė Reglamentą (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 78, 2014, p. 6).

5 Atsižvelgdama į sudėtingą situaciją Ukrainoje Taryba 2022 m. vasario 25 d. priėmė, pirma, Sprendimą (BUSP) 2022/329, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 50, 2022, p. 1), ir, antra, Reglamentą (ES) 2022/330, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 269/2014

(OL L 51, 2022, p. 1), be kita ko, siekdama pakeisti kriterijus, pagal kuriuos fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams arba organizacijoms gali būti taikomos aptariamos ribojamosios priemonės.

6 Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. Visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, kurie nuosavybės teise priklauso, kuriuos turi, valdo ar kontroliuoja:

<…>

f) fiziniai arba juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, kurie teikia materialinę arba finansinę paramą Rusijos Federacijos Vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją, arba gauna naudos iš jos; arba

g) įtakingi verslininkai arba juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, susiję su ekonomikos sektoriais, užtikrinančiais didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją,

ir su jais susiję fiziniai ar juridiniai asmenys, subjektai ar įstaigos, išvardyti priede, yra įšaldomi.“

7 Šių lėšų įšaldymo priemonių taikymo tvarka nustatyta Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, kitose 2 straipsnio dalyse.

8 Reglamente Nr. 269/2014, iš dalies pakeistame Reglamentu 2022/330, įpareigojama imtis lėšų įšaldymo priemonių ir nustatyta tokio lėšų įšaldymo taikymo tvarka, iš esmės analogiška Sprendime 2014/145, iš dalies pakeistame Sprendimu 2022/329, įtvirtintai tvarkai. Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies a–g punktuose iš esmės pakartoti minėto sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a–g punktai.

Ieškovės pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus pirmą kartą

9 2022 m. liepos 21 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2022/1272, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 193, 2022, p. 219), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2022/1270, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 193, 2022, p. 133), jais bendrovė *Sberbank* įtraukta į sąrašą, pridėtą prie Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, ir į Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, I priede esantį sąrašą (toliau – ginčijami sąrašai).

10 2022 m. gruodžio 16 d. Taryba priėmė pirminius aktus, jais ieškovės pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus remiantis šiais motyvais:

„[Ieškovė] yra su bendrove „Sberbank“ susijusi Rusijos Federacijos bendrovė. [Ieškovė] buvo įsteigta kaip „Sberbank“ patronuojamoji įmonė prieš ją įtraukiant į sąrašą, kad grupėje „Fortenova“ būtų atstovaujama „Sberbank“ interesams. „Sberbank“ išlaiko faktinę [ieškovės] kontrolę, nepaisant tariamo jos akcijų perdavimo verslininkui Jungtiniuose Arabų Emyratuose.

Todėl [ieškovė] yra susijusi su „Sberbank“, kuri yra įtraukta į sąrašą kaip subjektas, finansiškai remiantis Rusijos Federacijos vyriausybę, ir kaip subjektas, dalyvaujantis ekonomikos sektoriuje, užtikrinančiame jai didelių pajamų šaltinį.“

11 2022 m. gruodžio 19 d. Taryba *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbė Pranešimą asmenims, subjektams ir organizacijoms, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, numatytos Sprendime 2014/145, su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2022/2477, ir Reglamente Nr. 269/2014, kuris įgyvendinamas Įgyvendinimo reglamentu 2022/2476 (OL C 481 I, 2022, p. 1). Šiame pranešime, be kita ko, buvo nurodyta, kad atitinkami asmenys gali pateikti Tarybai prašymą (kartu su patvirtinamaisiais dokumentais) persvarstyti sprendimą įtraukti juos į ginčijamus sąrašus.

12 2022 m. gruodžio 21 d. laišku ieškovė Tarybos paprašė pateikti medžiagą, kuria grindžiamas jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus.

13 2023 m. sausio 11 d. Taryba perdavė ieškovei 2022 m. gruodžio 15 d. byloje WK 17709/2022 INIT esančią informaciją, kurioje buvo su ja susijusių įrodymų (toliau – pirmoji WK byla).

Ieškovės pavadinimo palikimas ginčijamuose sąrašuose iki 2023 m. rugsėjo 15 d.

14 2023 m. vasario 6 d. Taryba perdavė ieškovei 2023 m. sausio 25 d. bylos WK 17709/2022 ADD 1 (toliau – antroji WK byla) medžiagą ir 2023 m. sausio 30 d. bylos WK 1325/23 INIT (toliau – trečioji WK byla) medžiagą.

15 2023 m. kovo 9 d. laišku ieškovė prašė Tarybos persvarstyti jos pavadinimo įtraukimą į ginčijamus sąrašus.

16 2023 m. kovo 13 d. Taryba priėmė 2023 m. kovo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, kuriais ribojamųjų priemonių taikymas ieškovei pratęstas iki 2023 m. rugsėjo 15 d. remiantis tais pačiais motyvais, kurie išdėstyti šio sprendimo 10 punkte.

17 2023 m. balandžio 13 d. ieškovė pateikė Tarybai antrą prašymą dėl peržiūros.

Ieškovės pavadinimo palikimas ginčijamuose sąrašuose iki 2024 m. kovo 15 d.

18 2023 m. rugsėjo 13 d. Taryba priėmė 2023 m. rugsėjo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, kuriais ribojamųjų priemonių taikymas ieškovei pratęstas iki 2024 m. kovo 15 d. remiantis tais pačiais motyvais, kurie išdėstyti šio sprendimo 10 punkte.

19 2023 m. rugsėjo 15 d. raštu Taryba pranešė ieškovei, kad jos pavadinimas paliktas ginčijamuose sąrašuose.

20 2023 m. rugsėjo 22 d. ieškovė pateikė Tarybai trečią prašymą dėl peržiūros.

Ieškovės pavadinimo palikimas ginčijamuose sąrašuose iki 2024 m. rugsėjo 15 d.

21 2024 m. kovo 12 d. Taryba priėmė 2024 m. kovo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, kuriais ribojamųjų priemonių taikymas ieškovei pratęstas iki 2024 m. rugsėjo 15 d. remiantis tais pačiais motyvais, kurie išdėstyti šio sprendimo 10 punkte.

22 2024 m. kovo 13 d. raštu Taryba atmetė 2023 m. rugsėjo 25 d. gautą ieškovės prašymą dėl peržiūros, motyvuodama tuo, kad jos pastabos nepaneigia Tarybos vertinimo, kad sprendimas įtraukti jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus buvo pagrįstas pakankamais motyvais, ir pranešė jai apie sprendimą palikti jos pavadinimą ginčijamuose sąrašuose.

Ieškovės pavadinimo palikimas ginčijamuose sąrašuose iki 2025 m. kovo 15 d.

23 2024 m. rugsėjo 12 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2024/2456, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L, 2024/2456), ir Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2024/2455, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L, 2024/2455) (toliau kartu – 2024 m. rugsėjo mėn. aktai dėl palikimo sąrašuose), kuriais ribojamųjų priemonių taikymas ieškovei pratęsiamas iki 2025 m. kovo 15 d. remiantis tais pačiais motyvais, kurie išdėstyti šio sprendimo 10 punkte.

Šalių reikalavimai

24 Paskutinėje savo ieškinio versijoje ieškovė Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamus aktus tiek, kiek jie su ja susiję,

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

25 Taryba, palaikoma Kroatijos Respublikos, Nyderlandų Karalystės ir Europos Komisijos, Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl ieškinio priimtinumo, kiek jis susijęs su Įgyvendinimo reglamentu 2023/1765

26 Pastabose dėl antrojo pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo Taryba, palaikoma Komisijos, tvirtina, kad ieškinys nepriimtinas, kiek juo prašoma panaikinti Įgyvendinimo reglamentą 2023/1765. Anot Tarybos, šiuo reglamentu padaryti pakeitimai nesusiję su ieškovės pavadinimo įtraukimu į ginčijamus sąrašus, todėl nedaro jai nei tiesioginio, nei netiesioginio poveikio.

27 Ieškovė teigia, kad nors Įgyvendinimo reglamentas 2023/1765 techniškai nekeičia jos pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus, jis savaime patvirtina ankstesnį įtraukimą ir ypač su ja susijusius įtraukimo motyvus.

28 Be to, ieškovė tvirtina, kad Taryba privalo išnagrinėti jos situaciją kiekvieną kartą, kai peržiūri jos pavadinimo įtraukimą į ginčijamus sąrašus. Kadangi Įgyvendinimo reglamentu 2023/1765 ši pareiga neįvykdyta, tai pažeidžia jos teises, o minėtas reglamentas yra tiesiogiai ir konkrečiai su ja susijęs.

29 Ieškinio dėl Įgyvendinimo reglamento 2023/1765 priimtinumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į Tarybos pareigą periodiškai peržiūrėti Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, I priede pateiktą sąrašą pagal to paties reglamento 14 straipsnio 4 dalį Šiuo klausimu pažymėtina, kad po peržiūros priimtuose įgyvendinimo reglamentuose, kaip antai Įgyvendinimo reglamente 2023/1765, tik nurodomi ginčijamų sąrašų pakeitimai ir išbraukimai iš jų, padaryti atlikus šią peržiūrą, todėl pagal šiuos įgyvendinimo reglamentus įtraukimų į sąrašus, kurie nebuvo iš dalies pakeisti arba išbraukti, galiojimas pratęsiamas (pagal analogiją žr. 2021 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Sharif / Taryba*, T-540/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2021:220, 48 punktą).

30 Pagal jurisprudenciją net tuo atveju, kai atitinkamas asmuo konkrečiai nenurodytas vėlesniame akte, iš dalies keičiančiame sąrašą, į kurį jis įtrauktas, ir net jei šiuo vėlesniu aktu nekeičiami motyvai, dėl kurių šio asmens pavardė ar pavadinimas buvo iš pradžių buvo įtraukti į sąrašą, toks aktas turi būti suprantamas kaip Tarybos valios palikti atitinkamo asmens pavardę ar pavadinimą minėtame sąraše, dėl ko jo lėšos lieka įšaldytos, išraiška, nes Taryba privalo reguliariai peržiūrėti šį sąrašą (žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *NSD / Taryba*, T-494/22, EU:T:2024:607, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

31 Be to, pagal Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 14 straipsnio 3 dalį, jeigu pateikiamos pastabos arba pateikiama naujų esminių įrodymų, Taryba turi peržiūrėti savo sprendimą įtraukti asmenį į ginčijamus sąrašus. Iš antrojo pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo matyti, kad 2023 m. rugsėjo 15 d. rašte Taryba nurodė ieškovei, kad nusprendė palikti galioti jai nustatytas ribojamąsias priemones, priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose. Taigi konstatuotina, kad šie aktai priimti iš naujo išnagrinėjus ieškovės situaciją.

32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šis ieškinys yra priimtinas tiek, kiek juo prašoma panaikinti Įgyvendinimo reglamentą 2023/1765, kiek jis susijęs su ieškove.

Dėl papildomų įrodymų pateikimo

33 Raštu (jį Bendrojo Teismo kanceliarija užregistravo 2024 m. spalio 18 d.) ieškovė, remdamasi Bendrojo Teismo procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalimi, pateikė 19 papildomų dokumentų. Ji pateikė tris papildomas įrodymų grupes. Pirmoji grupė susijusi su teiginiu, kad ji buvo pašalinta iš *Fortenova Group*. Antrąja grupe siekiama įrodyti, kad *Sberbank* nevykdė ieškovės kontrolės, o trečioji grupė susijusi su ieškovės perleidimu investuotojui iš Jungtinių Arabų Emyratų.

34 2024 m. lapkričio 5 d. raštu ieškovė, vėl remdamasi Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalimi, pateikė du papildomus dokumentus.

35 Siekdama pagrįsti pavėluotą visų šių įrodymų pateikimą, ieškovė nurodo, pirma, svarbius naujausius pokyčius, įvykusius po to, kai buvo pateiktas pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo, susijęs su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, ir tai, kad ji buvo pašalinta iš *Fortenova Group*, ir, antra, būtinybę atsakyti į Tarybos argumentus.

36 Taryba, palaikoma Komisijos ir Kroatijos Respublikos, per teismo posėdį ginčijo šio sprendimo 33 ir 34 punktuose nurodytų naujų įrodymų priimtinumą dėl to, kad jie buvo pateikti pavėluotai.

37 Primintina, kad pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 ir 3 dalis įrodymai pateikiami pirmą kartą pasikeičiant pareiškimais; išimties tvarka pagrindinės šalys dar gali pateikti įrodymų arba pasiūlymų pateikti įrodymų prieš baigiantis žodinei proceso daliai su sąlyga, kad vėlavimas juos pateikti yra pagrįstas.

38 Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalis, kitaip nei jo 85 straipsnio 2 dalis, yra ne paprasta nuo šio reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatytos bendrosios senaties taisyklės nukrypti leidžianti nuostata, o Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 dalyje numatytos pagrindinės taisyklės ir 85 straipsnio 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos išimtis, nes šio reglamento 85 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė, kaip matyti iš pačios šios nuostatos formuluotės, suteikiama tik išimtiniais atvejais, o jos taikymas reiškia, kad turi būti įrodytas išimtinių aplinkybių buvimas (žr. 2023 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Ryanair ir Airport Marketing Services*, C-758/21 P, EU:C:2023:917, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

39 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad ieškovė aiškiai nenurodė, kurių aktų panaikinimui pagrįsti buvo pateikti įrodymai pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto, atsižvelgiant į ieškovės rašytinius dokumentus, bus nagrinėjama, ar šie įrodymai gali būti laikomi pateiktais pavėluotai, palyginti su pareiškimo dėl ieškinio patikslinimo, susijusio su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, pateikimu.

40 Dėl pirmos dokumentų grupės, susijusios su ieškovės pašalinimu iš *Fortenova Group*, konstatuotina, kad ji pateikė informacijos apie bendrąsias investavimo sąlygas suvestinę be datos, pasirašymo susitarimą be datos ir 2022 m. balandžio 8 d. Komisijos dokumento, susijusio su dažnai užduodamais klausimais dėl ribojamųjų priemonių, ištrauką (J.3, J.4 ir J.8 priedai). Kadangi šiuose dokumentuose nenurodyta data arba jie parengti anksčiau, negu pateiktas pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo, susijęs su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, jie turi būti laikomi pateiktais pavėluotai. Vis dėlto, kadangi ieškovė tik nurodė svarbius naujausius pokyčius, susijusius su jos pašalinimu iš *Fortenova Group*, tačiau neįrodė išimtinių aplinkybių buvimo, juos reikia atmesti kaip nepriimtinus pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 1 ir 3 dalis (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 12 d. Sprendimo *Moravia Consulting / EUIPO – Citizen Systems Europe (SDC-554S)*, T-316/16, EU:T:2017:717, 63 punktą). Be to, ieškovė pateikia 2024 m. liepos 2 d. pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-465/24 santrauką, 2024 m. rugpjūčio 8 d. *Open Pass AG* pranešimą apie pasiūlymą, 2024 m. birželio 11 d. Komisijos pranešimą dėl susijungimų kontrolės, kelis 2024 m. liepos ir rugpjūčio mėn. elektroninius laiškus ir 2024 m. rugpjūčio 2 d. *Fortenova Group* dokumentą dėl *Fortenova Group* žemės ūkio padalinio perleidimo (J.1, J.2 ir J.5–J.7 priedai).

41 Primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos akto teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į jo priėmimo metu buvusias faktines ir teisines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Komisija*, C-398/13 P, EU:C:2015:535, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2015 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *NIOC ir kt. / Taryba*, T-577/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:596, 112 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

42 Minėtuose dokumentuose nurodomos faktinės aplinkybės, susiklosčiusios vėliau nei buvo priimti ginčijami aktai (jie priimti atitinkamai 2022 m. gruodžio 16 d., 2023 m. kovo 13 d., 2023 m. rugsėjo 13 d. ir 2024 m. kovo 12 d.). Taigi vertinant šių aktų teisėtumą negalima atsižvelgti į tuos

dokumentus. Vadinasi, konstatuotina, kad šie dokumentai neturi įtakos nagrinėjant ginčijamų aktų teisėtumą, todėl pasiūlymas pateikti įrodymų neturi reikšmės šioje byloje, ir nereikia priimti sprendimo dėl šio pasiūlymo priimtinumo.

43 Dėl antrosios įrodymų grupės, susijusios su tuo, kad *Sberbank* nekontroliavo ieškovės, konstatuotina, kad ji pateikė 2022 m. arba 2023 m. paskelbtus straipsnius spaudoje (J.9–J.12 priedai). Konstatuotina, kad šie straipsniai spaudoje jau buvo pateikti ieškovės pastabose dėl Kroatijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimo (3, 4, 8 ir 9 šių pastabų priedai) ir kad jie buvo priimtini, kiek jais siekta atsakyti į šios valstybės įstojimo į bylą paaiškinimą. Vadinasi, nereikia priimti sprendimo dėl šių įrodymų priimtinumo pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalį.

44 Be to, ieškovė pateikia pokalbio su *Fortenova Group* akcininku vertimą (J.13 priedas). Vis dėlto konstatuotina, kad tai yra dokumentas be datos, kuris turi būti laikomas pateiktu pavėluotai, kaip tai suprantama pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalį. 2024 m. spalio 18 d. rašte ieškovė tik nurodė, kad šis dokumentas yra reikšmingas nagrinėjamu atveju. Taigi ji nepateikė pateisinimo dėl šio įrodymo pateikimo pavėluotai, todėl jį reikia atmesti kaip nepriimtiną pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalį.

45 Dėl trečiosios įrodymų grupės, susijusios su ieškovės perleidimu investuotojui iš JAE, konstatuotina, kad pateiktas 2022 m. spalio 31 d. šio investuotojo įgaliojimas, 2022 m. spalio 31 d. mokėjimo įrodymai, 2022 m. vasario 24 d. pirkimo-pardavimo sutartis ir 2022 m. gegužės 31 d. šios sutarties priedas, ieškovės sutikimas dėl reikalavimo perleidimo (be datos), 2022 m. spalio 31 d. pranešimas apie reikalavimo perleidimą ir tos pačios dienos dokumentas, patvirtinantis mokėjimą pagal sutartį dėl reikalavimo perleidimo (J.14–J.19 priedai). Kadangi šiuose dokumentuose nenurodyta data arba jie parengti anksčiau, negu pateiktas pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo, susijęs su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, jie turi būti laikomi pateiktais pavėluotai. Siekdama pateisinti pavėluotą jų pateikimą, ieškovė tik nurodė būtinybę atsakyti į Tarybos pastabas. Konstatuotina, kad ieškovė nenurodė priežasčių, kodėl negalėjo jų pateikti anksčiau. Taigi šie įrodymai turi būti atmesti kaip nepriimtini.

46 2024 m. lapkričio 5 d. ieškovės pateikti dokumentai yra 2018 m. birželio 8 d. bendrovės *Agrokor* vertės nustatymo dokumentas ir 2019 m. sausio 11 d. straipsnis apie šią bendrovę. Kadangi šie dokumentai parengti anksčiau, negu pateiktas pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo, susijęs su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, jie turi būti laikomi pateiktais pavėluotai. Ieškovė tik nurodo tik neseniai turėjusi galimybę susipažinti su šiais dokumentais, nes vyko pokyčiai, susiję su jos pašalinimu iš *Fortenova Group*. Vis dėlto pažymėtina, kad ieškovė jau ieškinyje daro nuorodą į bendrovės *Agrokor* restruktūrizavimą, dėl kurio buvo įsteigta *Fortenova Group*. Taigi ji nenurodė priežasčių, dėl kurių negalėjo pateikti šių su *Agrokor* susijusių dokumentų vėliausiai pareiškime dėl ieškinio patikslinimo, susijusiame su 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, vadinasi, nepagrindė pavėluoto jų pateikimo.

47 Šiomis aplinkybėmis reikia pripažinti, kad ieškovė pagal Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalį nepagrindė pavėluoto šių papildomų įrodymų pateikimo, todėl juos reikia atmesti kaip nepriimtinus.

48 Taigi ieškovė negali remtis Procedūros reglamento 85 straipsnio 3 dalimi, kad pateiktų šiuos papildomus įrodymus, nes jie iš dalies yra nepriimtini ir iš dalies neturi įtakos ginčijamų aktų teisėtumui.

Dėl 2024 m. spalio 18 d. prašymo taikyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnį

49 2024 m. spalio 9 d. ieškovė, remdamasi Procedūros reglamento 86 straipsnio 1 dalimi, atskiru dokumentu Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, kuriuo prašė panaikinti 2024 m. rugsėjo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, kiek šie aktai su ja susiję.

50 Pagal Procedūros reglamento redakcijos su 2024 m. rugpjūčio 12 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento pakeitimais (OL L, 2024/2095), įsigaliojusiais 2024 m. rugsėjo 1 d., 86 straipsnio 1 dalį, kai aktas, kurį prašoma panaikinti, visiškai ar iš dalies pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, praėjus ne daugiau kaip dviem savaitėms nuo tada, kai įteiktas sprendimas nustatyti teismo posėdžio datą arba prieš įteikiant Bendrojo Teismo sprendimą išnagrinėti bylą nerengiant žodinės proceso dalies, ieškovas gali patikslinti ieškinį, kad atsižvelgtų į šią naują aplinkybę.

51 Pagal Procedūros reglamento 246 straipsnio 3 dalį 86 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos tik tuomet, kai 86 straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas, t. y. SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytas ieškinio pareiškimo terminas, pradedamas skaičiuoti po 2024 m. rugsėjo 1 d.

52 Konstatuotina, kad, pirma, aktai, dėl kurių tikslinamas ieškinys, buvo priimti 2024 m. rugsėjo 12 d., o Oficialiajame leidinyje paskelbti kitą dieną, o tai reiškia, kad SESV 263 straipsnio šeštoje pastraipoje numatytas ieškinio pareiškimo terminas prasidėjo po 2024 m. rugsėjo 1 d., todėl nagrinėjamu atveju taikoma Procedūros reglamento 86 straipsnio 1 dalis, ir, antra, šaukimas į teismo posėdį ieškovei buvo įteiktas 2024 m. rugsėjo 18 d. Taigi terminas pateikti pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo, kuriuo siekiama panaikinti 2024 m. rugsėjo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, baigėsi 2024 m. spalio 2 d.

53 Kadangi pareiškimas dėl ieškinio patikslinimo Bendrojo Teismo kanceliarijai buvo pateiktas pasibaigus Procedūros reglamento 86 straipsnio 1 dalyje numatytam terminui, 2024 m. spalio 14 d. pirmosios kolegijos pirmininko sprendimu buvo nuspręsta jo nepridėti prie bylos medžiagos, ir apie tai ieškovė tą pačią dieną buvo informuota kanceliarijos raštu.

54 2024 m. spalio 18 d. laišku ieškovė pateikė prašymą, grindžiamą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsniu. Paklausta apie tai per teismo posėdį ieškovė patikslino, jog šiuo prašymu siekiama, kad Bendrasis Teismas, remdamasis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsniu, pripažintų priimtinu pavėluotai pateiktą pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo. Ieškovė teigia, kad aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, sutrukdė jai pateikti pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo per iš dalies pakeisto Procedūros reglamento 86 straipsnio 1 dalyje numatytą terminą. Ji tvirtina, kad dėl to, jog Procedūros reglamento pakeitimai buvo paskelbti per teismo atostogas, pateikiant esą dviprasmišką informaciją interneto svetainėje *EUR-Lex*, susidarė situacija, kai ji negalėjo numatyti, kad Bendrasis Teismas per kelias savaites pakeis gerai žinomą ir svarbų terminą, iš anksto neįspėjęs ar nepaskelbęs pranešimo.

55 Taryba, palaikoma Kroatijos Respublikos ir Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

56 Remiantis suformuota jurisprudencija, nuo Sąjungos nuostatų, reglamentuojančių procesinius terminus, taikymo galima nukrypti tik visiškai išimtinėmis aplinkybėmis, t. y. aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure* atveju, kaip nurodyta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antroje pastraipoje, nes griežtas šių taisyklių taikymas atitinka

teisinio saugumo reikalavimą ir būtinybę vengti bet kokios diskriminacijos ar savivalės vykdant teisingumą (žr. 2016 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *SV Capital / ABE*, C-577/15 P, EU:C:2016:947, 56 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

57 Primintina, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnis taikomas procesui Bendrajame Teisme pagal šio statuto 53 straipsnį.

58 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad *force majeure* ir aplinkybių, kurių negalima numatyti, sąvokos apima objektyvų elementą, susijusį su neįprastomis aplinkybėmis, nepriklausančiomis nuo ketinančio jomis remtis asmens valios, ir subjektyvų elementą, susijusį su suinteresuotojo asmens pareiga apsisaugoti nuo neįprasto įvykio padarinių imantis tinkamų priemonių, nereikalaujančių pernelyg didelių sąnaudų. Konkrečiai kalbant, ieškovas turi atidžiai stebėti proceso eigą ir, be kita ko, būti ypač apdairus, kad būtų laikomasi nustatytų terminų (1994 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Bayer / Komisija*, C-195/91 P, EU:C:1994:412, 32 punktas).

59 Sąvokos „aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti“ ir „force majeure“ netaikomos tuo atveju, kai apdairus ir nuovokus asmuo objektyviai galėjo išvengti ieškiniui pareikšti nustatyto termino pabaigos (žr. 2020 m. birželio 11 d. Nutarties *GMPO / Komisija*, C-575/19 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2020:448, 34 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

60 Galiausiai primintina, kad pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antrą pastraipą suinteresuotasis asmuo, kuris remiasi aplinkybėmis, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure*, turi įrodyti jų buvimą.

61 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad ieškovės nurodytos aplinkybės susijusios su tuo, kad ji tik pavėluotai sužinojo apie Procedūros reglamento pakeitimus dėl to, kad jie buvo paskelbti per teismo atostogas, o *EUR-Lex* interneto svetainėje Procedūros reglamentas pateiktas taip, kad šių pakeitimų nebuvo aiškiai matyti.

62 Vis dėlto, kaip teisingai pažymi Taryba, konstatuotina, kad Procedūros reglamento pakeitimai *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* buvo paskelbti 2024 m. rugpjūčio 12 d., o įsigaliojimo data nurodyta 2024 m. rugsėjo 1 d. Be to, dėl jų 2024 m. rugpjūčio 30 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas paskelbė pranešimą spaudai, nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. jo interneto svetainėje pateikta Procedūros reglamento suvestinė redakcija, o nuoroda į šią Procedūros reglamento suvestinę redakciją buvo pateikta 2024 m. rugsėjo 18 d. rašte, kuriuo kanceliarija pakvietė šalis į teismo posėdį.

63 Sąjungos institucijos priimtu aktu galima remtis prieš fizinius ir juridinius asmenis, jeigu jie turėjo galimybę su juo susipažinti, jį tinkamai paskelbus Oficialiajame leidinyje (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Skoma-Lux*, C-161/06, EU:C:2007:773, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Kai aktas taip paskelbiamas, asmuo negali nežinoti Oficialiojo leidinio turinio.

64 Vadinasi, ieškovė neįrodė, kad susiklostė aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, arba *force majeure*, leidžiančios nukrypti nuo aptariamo termino remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsnio antra pastraipa.

65 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškovės prašymas, pateiktas remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 45 straipsniu, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl esmės

66 Grįsdama ieškinį ieškovė iš esmės nurodo penkis pagrindus, grindžiamus Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalies pabaigos ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 3 straipsnio 1 dalies pabaigos neteisėtumu grindžiamu prieštaravimu, teisės būti išklausytam pažeidimu, vertinimo klaida, proporcingumo principo pažeidimu ir pareigos motyvuoti pažeidimu.

Dėl sąsajos kriterijaus neteisėtumu grindžiamo prieštaravimo

67 Remdamasi SESV 277 straipsniu, ieškovė pateikia Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalies pabaigos ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 3 straipsnio 1 dalies pabaigos, kur nurodyti asmenys, susiję su asmenimis, kuriems taikomos ribojamosios priemonės pagal Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalį ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 3 straipsnio 1 dalį (toliau – sąsajos kriterijus), neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą.

68 Ieškovė tvirtina, kad sąsajos kriterijus neatitinka ESS 21 straipsnio ir SESV 215 straipsnio tikslų, nes leidžia Tarybai į ginčijamus sąrašus įtraukti asmenų, visiškai nesusijusių su režimu, kuriam taikomos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, pavardes ir pavadinimus. Ji nurodo, kad pažeistas teisinio saugumo principas. Konkrečiau kalbant, ieškovė ginčija plačią sąsajos kriterijaus apibrėžtį, kuri suteikia Tarybai neribotą ir savavališką diskreciją ir leidžia jai įtraukti į ginčijamus sąrašus bet kurį asmenį.

69 Dublike ieškovė tvirtina, kad jos pavadinimas į ginčijamus sąrašus įtrauktas savavališkai, nes, pirma, yra tik dar vienas subjektas, kurio pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus kaip susijusio su kitu subjektu, ir, antra, jeigu ją vis dar kontroliuotų *Sberbank*, kaip teigia Taryba, jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus nebūtų būtinas.

70 Ieškovė taip pat tvirtina, kad *Sberbank* jos nebekontroliuoja.

71 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

72 Pagal SESV 277 straipsnį bet kuri teismo proceso, kuriame ginčijamas Sąjungos institucijos, įstaigos ar organo priimtas visuotinai taikomas aktas, šalis gali remtis SESV 263 straipsnio antroje pastraipoje nurodytais pagrindais, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas tą aktą pripažintų netaikytinu.

73 SESV 277 straipsnyje išreikštas bendrasis principas, pagal kurį kiekvienai šaliai, siekiančiai, kad būtų panaikintas aktas, dėl kurio ji gali pareikšti ieškinį, užtikrinama teisė ginčyti anksčiau institucijų priimto akto, kuris yra ginčijamo akto teisinis pagrindas, teisėtumą, jeigu ši šalis neturėjo teisės pagal SESV 263 straipsnį pareikšti tiesioginio ieškinio dėl šio akto, kurio padarinius ji patiria, tačiau neturėjo galimybės reikalauti jį panaikinti. Visuotinai taikomas aktas, kurio teisėtumas ginčijamas, turi būti tiesiogiai ar netiesiogiai taikomas atvejui, dėl kurio pareikštas ieškinys, ir turi būti tiesioginis teisinis ryšys tarp ginčijamo individualaus sprendimo ir atitinkamo visuotinai taikomo akto (žr. 2017 m. vasario 17 d. Sprendimo *Islamic Republic of Iran Shipping Lines ir kt. / Taryba*, T-14/14 ir T-87/14, EU:T:2017:102, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

74 Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos teismai, remdamiesi jiems pagal SESV suteikta jurisdikcija, privalo užtikrinti iš principo visišką visų Sąjungos teisės aktų teisėtumo kontrolę, atsižvelgdami į pagrindines teises, kurios yra sudedamoji Sąjungos teisės sistemos dalis, pirmiausia į teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą (šiuo klausimu žr. 2008 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Kadi ir Al Barakaat International Foundation / Taryba ir Komisija*, C-402/05 P ir C-415/05 P, EU:C:2008:461, 326 punktą ir 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 97 ir 98 punktus).

75 Vis dėlto Taryba turi plačią diskreciją bendrai ir abstrakčiai apibrėžti ribojamųjų priemonių nustatymo teisinius kriterijus ir tvarką (šiuo klausimu žr. 2015 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Anbouba / Taryba*, C-605/13 P, EU:C:2015:248, 41 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Vadinasi, visuotinai taikomoms taisyklėms, kuriose apibrėžti šie kriterijai ir tvarka, kaip antai teisės aktų nuostatoms, kuriose numatyti šiame ieškinio pagrinde nurodyti įtraukimo į sąrašus ir palikimo juose kriterijai, taikoma ribota teisminė kontrolė, apimanti tik patikrinimą, ar buvo laikytasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ar faktinės aplinkybės nustatytos tiksliai, ar nebuvo padaryta teisės klaidos ir akivaizdžios faktinių aplinkybių vertinimo klaidos arba piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 35 punktą).

76 Anot ieškovės, sąsajos kriterijus neatitinka ESS 21 straipsnio ir SESV 215 straipsnio ir pažeidžia teisinio saugumo principą.

77 Pirma, pagal teisinio saugumo principą reikalaujama, kad Sąjungos teisės aktai būtų aiškūs ir tikslūs, o jų taikymą teisės subjektai galėtų numatyti (žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

78 Šiuo aspektu yra nuspręsta, kad sąsajos kriterijus riboja Tarybos diskreciją, nes nustatyti objektyvūs kriterijai, kuriais užtikrinamas pagal Sąjungos teisę reikalaujamas nuspėjamumo laipsnis ir teisinio saugumo principo laikymasis (2023 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Pumpyanskiy / Taryba*, T-291/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:499, 126 punktas).

79 Antra, pažymėtina, kad ieškovė nurodo pagrindą, grindžiamą SESV 215 straipsnio pažeidimu dėl to, kad nėra pakankamo ryšio tarp asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, ir atitinkamos trečiosios šalies, ir remiasi, be kita ko, 2012 m. kovo 13 d. Sprendimu *Tay Za / Taryba* (C-376/10 P, EU:C:2012:138, 64 ir 68 punktai). Vis dėlto konstatuotina, kad ieškovės nurodyta jurisprudencija susijusi ne su SESV 215 straipsniu, o su EB 60 ir 301 straipsniais.

80 Remiantis jurisprudencija, po Lisabonos sutarties įsigaliojimo 2009 m. gruodžio 1 d. padarytų pirminės teisės pakeitimų EB 60 straipsnio, susijusio su kapitalo judėjimui ir mokėjimams taikomomis ribojamosiomis priemonėmis, ir EB 301 straipsnio, kuriuo reglamentuojamas visiškas ekonominių santykių su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis nutraukimas arba dalinis apribojimas, turinys atsispindi SESV 215 straipsnyje. Remdamasi SESV 215 straipsnio 2 dalimi Taryba gali patvirtinti ribojamąsias priemones, nukreiptas prieš fizinius ar juridinius asmenis, grupes ar nevalstybinius subjektus, t. y. priemones, kurios iki Lisabonos sutarties įsigaliojimo galėjo būti patvirtintos į teisinį pagrindą papildomai įtraukiant EB 308 straipsnį, jeigu subjektai, kuriems numatyta jas taikyti, neturėjo jokio ryšio su trečiosios šalies valdančiuoju režimu (2012 m. liepos 19 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-130/10, EU:C:2012:472, 51 ir 53 punktai).

81 Darytina išvada, kad reikia atmesti ieškovės argumentą, grindžiamą SESV 215 straipsnio pažeidimu.

82 Trečia, pažymėtina, kad pagal sąsajos kriterijų nereikalaujama, kad asmuo, kuriam taikomas šis kriterijus, būtų tiesiogiai susijęs su padėtimi Ukrainoje (šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Ezubov / Taryba*, T-741/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:605, 120 punktą).

83 Galimybė nustatyti ribojamąsias priemones esant tokiai situacijai paaiškinama nemaža rizika, kad asmuo, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, siekdamas išvengti šių priemonių, pasinaudos ryšiu su asmenimis, kurie su juo susiję, siekdamas jiems daryti spaudimą (žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Ezubov / Taryba*, T-741/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:605, 121 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

84 Taigi šis kriterijus padeda užtikrinti ribojamųjų priemonių veiksmingumą ir taip daryti spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų savo veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, taip pat karinę agresiją prieš šią šalį.

85 Vadinasi, sąsajos kriterijus ir juo remiantis patvirtintos ribojamosios priemonės atitinka ESS 21 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą tikslą palaikyti taiką, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti tarptautinį saugumą, laikantis 1945 m. birželio 26 d. San Franciske (JAV) pasirašytos Jungtinių Tautų Chartijos tikslų ir principų (šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 46 punktą).

86 Taigi ieškovės argumentas, kad nėra ryšio tarp situacijos Ukrainoje ir fizinių asmenų, kuriems taikomos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, vaidmens, turi būti atmestas.

87 Taip pat reikia atmesti ieškovės argumentą, kad jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus yra savavališkas, nes yra tik dar vienas subjektas, kuriam pagal sąsajos kriterijų taikomos aptariamos ribojamosios priemonės. Iš tiesų toks argumentas susijęs su sąsajos kriterijaus taikymu, o ne jo apibrėžtimi.

88 Be to, ieškovės argumentas, kad *Sberbank* jos nebekontroliuoja, susijęs su įtraukimo į sąrašus motyvų pagrįstumo klausimu, o ne su kriterijaus, kuris yra jos pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus teisinis pagrindas, teisėtumu.

89 Darytina išvada, kad reikia atmesti ieškovės pateiktą neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą.

Dėl pagrindo, grindžiamo pareigos motyvuoti pažeidimu

90 Ieškovė tvirtina, kad Taryba nenurodė pakankamų ar tinkamų priežasčių įtraukti jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus ir taip pažeidė SESV 296 straipsnio antrą pastraipą ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnio 2 dalies c punktą.

91 Pirma, ieškovė teigia, kad iš ginčijamų aktų konteksto ji negalėjo suprasti jai taikomos priemonės apimties. Anot jos, ji negalėjo numatyti, kad Taryba manė, jog ji yra „kontroliuojama *Sberbank*“, nors *Sberbank* ją pardavė naujam savininkui.

92 Antra, ieškovė tvirtina, kad teiginys, jog ją faktiškai ir toliau kontroliavo *Sberbank*, nėra paaiškintas, neatsižvelgiant į tai, kad jis yra klaidingas, nors Taryba turėjo realią galimybę pateikti konkretesnius motyvus.

93 Trečia, dublike ieškovė priduria, kad iš išdėstytų motyvų negali suprasti tikslių jos pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus ir palikimo juose priežasčių.
Sprendimo 2022/2477 3 konstatuojamojoje dalyje nurodytos aplinkybės grindžiamos Rusijos Federacijos vykdomais raketų ir bepiločių orlaivių antpuoliais prieš Ukrainos civilius gyventojus, tačiau Taryba nepateikė jokio pagrįsto paaiškinimo, įrodančio, kaip ieškovė atsidūrė tokioje pačioje padėtyje kaip už šiuos antpuolius „atsakingi asmenys“.

94 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

95 Primintina, kad pagal SESV 296 straipsnyje reikalaujamas motyvavimas turi aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti aktą priėmusios institucijos argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimtą priemonę pagrindžiančius motyvus, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 50 punktas; taip pat žr. 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Taryba / PKK*, C-46/19 P, EU:C:2021:316, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

96 Motyvai, kurių reikalaujama pagal SESV 296 straipsnį, turi atitikti nagrinėjamo akto pobūdį ir priėmimo aplinkybes. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes, ypač į akto turinį, motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį ir į interesą gauti paaiškinimų, kurį asmenys, jeigu šis aktas jiems skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais minėtas aktas tiesiogiai bei konkrečiai susijęs, gali turėti. Be kita ko, nereikalaujama, kad motyvuojant būtų nurodytos visos svarbios faktinės ir teisinės aplinkybės arba išsamiai atsakyta į suinteresuotojo asmens per konsultacijas prieš priimant šį aktą išdėstytus argumentus, nes tai, ar akto motyvai yra pakankami, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į priėmimo aplinkybes, taip pat nagrinėjamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą. Taigi asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis suprasti jam skirtos priemonės esmę (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Taryba / Bamba*, C-417/11 P, EU:C:2012:718, 53 ir 54 punktai; taip pat žr. 2021 m. balandžio 22 d. Sprendimo *Taryba / PKK*, C-46/19 P, EU:C:2021:316, 48 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

97 Jurisprudencijoje taip pat išaiškinta, kad Tarybos priimto akto, kuriame nustatyta ribojamoji priemonė, motyvuose turi būti nurodytas ne tik šios priemonės teisinis pagrindas, bet ir specifinės bei konkrečios priežastys, dėl kurių Taryba, pasinaudodama diskrecija, mano, jog tokia priemonė turi būti taikoma suinteresuotajam asmeniui (žr. 2022 m. liepos 27 d. Sprendimo *RT France / Taryba*, T-125/22, EU:T:2022:483, 105 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

98 Taip pat primintina, kad SESV 296 straipsnyje numatyta pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas ir jį reikia skirti nuo akto pagrįstumo, nuo kurio priklauso, ar ginčijamas aktas yra teisėtas iš esmės (šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija / Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67 punktą). Iš tikrųjų tam tikras sprendimas motyvuojamas formaliai išdėstant motyvus, kuriais jis grindžiamas. Jeigu šiuose motyvuose yra klaidų, jos lemia sprendimo turinio neteisėtumą, bet ne jo motyvavimo trūkumą, nes motyvavimo gali pakakti, net jei pateikiami klaidingi motyvai (2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Bertelsmann ir Sony Corporation of America / Impala*, C-413/06 P, EU:C:2008:392, 181 punktą).

99 Nagrinėjamu atveju, pirma, pažymėtina, kad bendras kontekstas, kuriuo remdamasi Taryba nustatė nagrinėjamas ribojamąsias priemones, aiškiai išdėstytas ginčijamų aktų konstatuojamosiose dalyse, kuriose, be kita ko, daroma nuoroda į neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos Federacijos karinę agresiją prieš Ukrainą. Be to, yra aiškiai nurodyti teisiniai pagrindai, kuriais remiantis buvo priimti minėti aktai, t. y. ESS 29 straipsnis ir SESV 215 straipsnis.

100 Antra, su ieškove susiję ginčijamų aktų motyvai išdėstyti šio sprendimo 10 punkte. Priešingai, nei teigia ieškovė, konstatuotina, kad, atsižvelgiant į motyvų formuluotę, jie yra pakankamai aiškūs ir tikslūs, kad ji galėtų suprasti priežastis, dėl kurių jos pavadinimas buvo įtrauktas į ginčijamus sąrašus, o vėliau juose paliktas. Konkrečiai kalbant, iš šių motyvų matyti, kad pirminiuose aktuose ir 2023 m. kovo mėn., 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktuose dėl palikimo sąrašuose Taryba įtraukė ieškovės pavadinimą į ginčijamus sąrašus ir juose paliko remdamasi sąsajos kriterijumi.

101 Motyvuose aiškiai nurodyta, kad ieškovės pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus dėl to, kad ji „yra susijusi su *Sberbank*“, nes *Sberbank* išlaiko faktinę jos kontrolę, nepaisant tariamo jos akcijų perleidimo Jungtinių Arabų Emyratų verslininkui. Motyvuose vartojamas žodžių junginys „tariamas perdavimas“, taigi Taryba ginčija ieškovės pardavimą JAE verslininkui.

102 Trečia, reikia atmesti ieškovės argumentus, kad Taryba nepakankamai paaiškino, kaip ją kontroliavo *Sberbank*, nes jie yra klaidingi. Kadangi šie argumentai susiję su įtraukimo į ginčijamus sąrašus motyvuose pateiktų teiginių pagrįstumu, iš tikrųjų jie susiję su vertinimo klaida, o ne su pareigos motyvuoti pažeidimu, ir bus nagrinėjami kartu su trečiuoju ieškinio pagrindu.

103 Ketvirta, taip pat reikia atmesti ieškovės dublike pateiktą argumentą, kad Taryba nepateikė jokio pagrįsto paaiškinimo, kaip ji atsidūrė tokioje pačioje padėtyje kaip ir už bepiločių orlaivių antpuolius Ukrainoje „atsakingi asmenys“. Nors pirminių aktų 3 konstatuojamojoje dalyje nurodyti Rusijos Federacijos įvykdyti raketų ir bepiločių orlaivių antpuoliai prieš civilius gyventojus ir civilinius objektus bei infrastruktūrą Ukrainoje, konstatuotina, kad šioje konstatuojamojoje dalyje aprašomos bendros pirminių aktų priėmimo aplinkybės, kaip ir tų pačių aktų 4 konstatuojamojoje dalyje, kurioje kalbama apie padėties Ukrainoje rimtumą. Priešingai, nei teigia ieškovė, pirminiuose aktuose jos padėtis neprilyginama už šiuos antpuolius atsakingų asmenų padėčiai.

104 Taigi iš ginčijamų aktų motyvų matyti, kad specifinės ir konkrečios priežastys, dėl kurių Taryba įtraukė ieškovės pavadinimą į ginčijamus sąrašus, o paskui paliko juose, yra nurodytos pakankamai aiškiai, kad ji galėtų jas suprasti, o Bendrasis Teismas – vykdyti kontrolę šiuo klausimu.

105 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareigos motyvuoti pažeidimu grindžiamą pagrindą reikia atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo teisės būti išklausytam pažeidimu

106 Ieškinyje ieškovė nurodo Chartijos 41 straipsnio ir, be kita ko, teisės būti išklausytam pažeidimą. Anot jos, Taryba turėjo su ja konsultuotis prieš priimdama pirminius aktus, nes nebuvo būtina sukelti netikėtumo. Pirma, ji teigia, kad jai priklausančios *Fortenova Group* finansinės priemonės tebėra Sąjungoje esantis turtas net ir pasikeitus savininkui, todėl nebuvo jokios rizikos, kad finansinės priemonės bus perkeltos už Sąjungos ribų ir nebepateks į Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, taikymo sritį.

107 Antra, ieškovė tvirtina, kad finansines priemones jau buvo įšaldžiusi *Fortenova Group*, kai priklausė *Sberbank*. Anot ieškovės, suteikti jai galimybę pateikti savo pastabas prieš pirmą kartą įtraukiant jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus nebūtų buvę žalinga ir nebūtų lėmę jokio turto nutekėjimo už Sąjungos ribų.

108 Pareiškime dėl ieškinio patikslinimo, susijusiame su 2023 m. rugsėjo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, ieškovė teigia, kad prieš priimant sprendimą palikti asmens pavardę ar pavadinimą ginčijamuose sąrašuose turi būti pateikti kaltę patvirtinantys įrodymai ir atitinkamam asmeniui suteikta galimybė būti išklausytam. Tačiau Taryba su ja nesusisiekė prieš palikdama jos pavadinimą ginčijamuose sąrašuose.

109 Tas pats pasakytina apie 2024 m. kovo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose, kuriuos Taryba priėmė pažeisdama savo pareigą periodiškai atlikti peržiūrą.

110 Taryba, palaikoma Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

111 Primintina, kad Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta teisė būti išklausytam per bet kurią procedūrą, kuri yra neatsiejama nuo teisės į gynybą paisymo, užtikrina kiekvienam asmeniui galimybę deramai ir realiai pareikšti savo nuomonę per administracinę procedūrą prieš priimant sprendimą, kuris gali neigiamai paveikti jo interesus (žr. 2022 m. liepos 27 d. Sprendimo *RT France / Taryba*, T-125/22, EU:T:2022:483, 75 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

112 Vykstant procedūrai dėl sprendimo įtraukti asmens pavardę ar pavadinimą į akto dėl ribojamųjų priemonių priede esantį sąrašą priėmimo pagal teisės į gynybą paisymo principą reikalaujama, kad kompetentinga Sąjungos institucija praneštų atitinkamam asmeniui motyvus ir prieš jį surinktus įrodymus, kuriais ši institucija ketina grįsti savo sprendimą. Pranešdama šiuos duomenis kompetentinga Sąjungos institucija turi leisti šiam asmeniui veiksmingai pareikšti nuomonę dėl jo atžvilgiu nurodytų motyvų (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111 ir 112 punktus).

113 Vis dėlto Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje pripažįstami joje įtvirtintų teisių įgyvendinimo apribojimai, jeigu atitinkamu apribojimu paisoma nagrinėjamos pagrindinės teisės esminio turinio ir, laikantis proporcingumo principo, jis yra būtinas ir realiai atitinka Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus (žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 101 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

114 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra ne kartą konstatavęs, kad teisė į gynybą gali būti ribojama ir nuo jos gali būti nukrypstama, ir tai gali būti daroma visų pirma ribojamųjų priemonių, nustatytų pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką (BUSP), srityje (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 67 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

115 Be to, teisės į gynybą pažeidimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno nagrinėjamo atvejo aplinkybes, visų pirma į nagrinėjamo akto pobūdį, jo priėmimo aplinkybes ir atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

116 Primintina ir tai, kad Sąjungos teismas skiria, pirma, pirminį asmens pavardės ar pavadinimo įtraukimą į nagrinėjamus sąrašus ir, antra, jo pavardės ar pavadinimo palikimą šiuose sąrašuose (šiuo klausimu žr. 2015 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Al-Chihabi / Taryba*, T-593/11, EU:T:2015:249, 40 punktą).

117 Būtent atsižvelgiant į šiuos jurisprudencijoje įtvirtintus principus reikia nagrinėti ieškovės argumentus.

– *Dėl pirminių teisės aktų*

118 Primintina, kad priimdama pradinį sprendimą dėl ribojamųjų priemonių Taryba neprivalo atitinkamam asmeniui ar subjektui iš anksto pranešti apie motyvus, kuriais ketina pagrįsti šio asmens pavardės ar subjekto pavadinimo įtraukimą į ginčijamus sąrašus. Dėl paties tokios priemonės pobūdžio, kad ji neprarastų savo veiksmingumo, būtina turėti galimybę tokią priemonę patvirtinti netikėtai ir nedelsiant taikyti. Tokiu atveju institucijai iš esmės užtenka pranešti atitinkamam asmeniui ar subjektui motyvus ir leisti jiems pasinaudoti teise būti išklausytiems priimant tokį sprendimą arba iškart po to, kai sprendimas buvo priimtas (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 61 punktą ir 2009 m. spalio 14 d. Sprendimo *Bank Melli Iran / Taryba*, T-390/08, EU:T:2009:401, 92 ir 93 punktus).

119 Be to, pažymėtina, kad nei Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, reikšmingos nuostatos, nei bendrasis teisės į gynybą paisymo principas nesuteikia suinteresuotiesiems asmenims teisės į apklausą, nes pakanka galimybės raštu pateikti pastabas (pagal analogiją žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 97 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

120 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad ieškovės pavadinimas pirmą kartą į ginčijamus sąrašus buvo įtrauktas pirminiais aktais. Kaip matyti iš šio sprendimo 11 punkto, apie ieškovės pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus motyvus pranešta 2022 m. gruodžio 19 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtu pranešimu.

121 Pagal šio sprendimo 118 punkte primintą jurisprudenciją šios bylos aplinkybėmis Taryba neprivalėjo gauti ieškovės pastabų prieš priimdama pirminius aktus.

122 Šios išvados nepaneigia ieškovės argumentai, kad netikėtumo efektas nebuvo būtinas, nes jos lėšos jau buvo įšaldytos.

123 Iš tiesų nagrinėjamu atveju, nors ieškovės lėšos *Fortenova Group* jau buvo įšaldytos prieš įtraukiant jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus dėl to, kad buvo įtrauktas *Sberbank* pavadinimas, taip pat reikia atsižvelgti į tai, kad viena iš nagrinėjamo sandorio pasekmių buvo būtent nutrauktas ieškovės lėšų įšaldymas. Per teismo posėdį ieškovė pripažino, kad lėšų, kurias ji turėjo *Fortenova Group*, įšaldymas turėjo būti nutrauktas po 2022 m. spalio 31 d. sandorio, kuriuo *Sberbank* pardavė ją JAE investuotojui. Tai taip pat patvirtina 2022 m. lapkričio 20 d. investuotojo laiškas *Fortenova Group*, įtrauktas į pirmąją WK bylą dalyje „Papildomi įrodymai", tame laiške nurodyta, kad tą dieną ieškovė nebebuvo kontroliuojama subjekto, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, ir iš esmės prašyta leisti dalyvauti ir pasinaudoti balsavimo teisėmis būsimuose *Fortenova Group* susitikimuose. Taigi, net jei pati Taryba nepripažino šio pardavimo, ji negalėjo būti tikra, kad jo nepripažins ir visi ūkio subjektai, kurie turėjo įšaldyti aptariamas

lėšas. Atsižvelgdama į riziką, kad lėšų įšaldymas gali būti nutrauktas, Taryba teisingai nusprendė, kad nagrinėjamu atveju, siekiant užtikrinti ribojamųjų priemonių veiksmingumą, būtinas netikėtumo efektas.

124 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Taryba nepažeidė ieškovės teisės būti išklausytai priimant pirminius aktus.

– *Dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose*

125 Kalbant apie sprendimą palikti galioti ribojamąsias priemones asmeniui, kuriam jau taikomos tokios priemonės, pažymėtina, kad Taryba privalo šiam asmeniui pateikti turimą informaciją, kuria ji grindžia savo sprendimą, ir prieš priimdama tokį sprendimą leisti jam veiksmingai pareikšti nuomonę dėl jo atžvilgiu nurodytų motyvų. Šios dvigubos procedūrinės pareigos turi būti laikomasi prieš priimant šį sprendimą (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. /Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111–113 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

126 Vis dėlto pažymėtina, kad teisė būti išklausytam prieš priimant aktus, kuriais ribojamosios priemonės paliekamos galioti asmenims, kuriems jos jau taikomos, taikoma, kai Taryba pateikė naujų įrodymų dėl šių asmenų, o ne tada, kai toks palikimas galioti pagrįstas tais pačiais motyvais kaip ir tie, kuriais grindžiamas pirminis aktas, kuriuo nustatytos atitinkamos ribojamosios priemonės (2016 m. liepos 28 d. Sprendimo *Tomana ir kt. / Taryba ir Komisija*, C-330/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:601, 67 punktas ir 2023 m. birželio 7 d. Sprendimas *Shakutin / Taryba*, T-141/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:303, 74 punktas).

127 Kai atitinkamo asmens pavardė ar subjekto pavadinimas paliekami asmenų ar subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąraše vadovaujantis tais pačiais motyvais, kuriais buvo grindžiamas pirminio akto priėmimas, o naujų įrodymų dėl jų nepateikta, siekdama paisyti jų teisės būti išklausytiems Taryba neprivalo dar kartą jiems pranešti apie kaltę patvirtinančius įrodymus (2022 m. birželio 22 d. Sprendimo *Haswani / Taryba*, T-479/21, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:383, 85 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2016 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Central Bank of Iran / Taryba*, C-266/15 P, EU:C:2016:208, 32 ir 33 punktus).

128 Nagrinėjamu atveju Taryba 2023 m. rugsėjo 15 d. raštu pranešė ieškovei, kad jos pavadinimas paliktas ginčijamuose sąrašuose. Kadangi 2023 m. rugsėjo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose motyvai, kiek jie susiję su ieškove, nepasikeitė ir Taryba nepateikė naujų kaltę patvirtinančių įrodymų, papildančių dokumentus, kuriais buvo grindžiamas jos pavadinimo palikimas ginčijamuose sąrašuose, ji neprivalėjo savo iniciatyva ir be ieškovės prašymo iš naujo jai pranešti apie turimus kaltę patvirtinančius įrodymus ir suteikti jai galimybę pateikti pastabas.

129 Taigi reikia atmesti ieškinio antrąjį pagrindą, kiek jis susijęs su 2023 m. rugsėjo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose.

– *Dėl 2024 m. kovo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose*

130 Kaip matyti iš šio sprendimo 21 punkto, 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose ieškovės pavadinimas buvo paliktas ginčijamuose sąrašuose dėl tų pačių priežasčių. Be to, pažymėtina, kad priimdama šiuos aktus Taryba nesirėmė jokiais naujais kaltę patvirtinančiais įrodymais. Taigi, remiantis šio sprendimo 125–127 punktuose nurodyta jurisprudencija, siekdama paisyti ieškovės teisės būti išklausytai, Taryba neprivalėjo iš naujo jai pranešti apie tuos pačius jos kaltę patvirtinančius įrodymus ir ją išklausyti prieš priimdama 2024 m. kovo mėn. aktus dėl palikimo sąrašuose.

131 Be to, priešingai, nei teigia ieškovė, tai, kad Taryba jos neišklausė prieš palikdama jos pavadinimą ginčijamuose sąrašuose, pagal šio sprendimo 125–127 punktuose nurodytą jurisprudenciją negali būti laikoma Tarybos pareigos atlikti peržiūrą pažeidimu.

132 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio pagrindą, grindžiamą teisės būti išklausytam pažeidimu.

Dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo vertinimo klaida

– *Pirminės pastabos*

133 Pirmiausia pažymėtina, kad nors Taryba iš tiesų turi tam tikrą diskreciją kiekvienu atveju nuspręsti, ar laikytasi teisinių kriterijų, kuriais grindžiamos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, Sąjungos teismai privalo užtikrinti iš principo visišką visų Sąjungos teisės aktų teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. 2014 m. liepos 3 d. Sprendimo *National Iranian Tanker Company / Taryba*, T-565/12, EU:T:2014:608, 54 ir 55 punktus ir 2022 m. spalio 26 d. Sprendimo *Ovsyannikov / Taryba*, T-714/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:674, 61 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

134 Be to, pabrėžtina, kad dėl Chartijos 47 straipsnyje garantuojamos veiksmingos teisminės kontrolės, be kita ko, reikalaujama, kad Sąjungos teismas įsitikintų, kad sprendimas, kuriuo nustatytos ar toliau taikomos ribojamosios priemonės ir kuris konkrečiai susijęs su atitinkamu asmeniu ar subjektu, būtų pagrįstas pakankamai svariomis faktinėmis aplinkybėmis. Tai reiškia, kad turi būti patikrintos dėstant motyvus, kuriais pagrįstas toks sprendimas, nurodytos faktinės aplinkybės, kad teisminė kontrolė neapsiribotų abstraktaus nurodytų motyvų tikėtinumo vertinimu ir kad būtų patikrinta, ar šie motyvai arba bent vienas jų, vertinami kaip savaime pakankami patvirtinti tokį sprendimą, yra pagrįsti (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 punktas ir 2014 m. lapkričio 5 d. Sprendimo *Mayaleh / Taryba*, T-307/12 ir T-408/13, EU:T:2014:926, 128 punktas).

135 Tokį vertinimą reikia atlikti išnagrinėjant įrodymus ir informaciją ne atskirai, bet atsižvelgiant į su jais susijusias aplinkybes. Iš tiesų Taryba įvykdo jai tenkančią įrodinėjimo pareigą, jeigu Sąjungos teismui pateikia pakankamai konkrečių, aiškių ir neprieštaringų įrodymų visumą, leidžiančią nustatyti, kad yra pakankamas ryšys tarp subjekto, kurio lėšos įšaldytos, ir režimo ar apskritai situacijų, kurias siekiama įveikti (žr. 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *Badica ir Kardiam / Taryba*, T-619/15, EU:T:2017:532, 99 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

136 Iš tiesų būtent kompetentinga Sąjungos institucija kilus ginčui turi įrodyti motyvų, nurodytų atitinkamo asmens atžvilgiu, pagrįstumą, o ne šis asmuo turi pateikti šių motyvų pagrįstumą paneigiančių įrodymų. Pateikti duomenys ir įrodymai turi pagrįsti atitinkamo asmens atžvilgiu nurodytus motyvus (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121 ir 122 punktai ir 2014 m. liepos 3 d. Sprendimo *National Iranian Tanker Company / Taryba*, T-565/12, EU:T:2014:608, 57 punktas).

137 Šiuo klausimu pabrėžtina, kad reikia atsižvelgti į nagrinėjamų priemonių kontekstą, o įrodymų, kurių gali būti reikalaujama iš Tarybos, apimtis turi būti pritaikyta atsižvelgiant į tai, kad sudėtinga gauti įrodymų ir objektyvios informacijos (žr. 2022 m. birželio 1 d. Sprendimo *Prigozhin / Taryba*, T-723/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:317, 102 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

138 Be to, primintina, kad Sąjungos teismo veiklai taikomas laisvo įrodymų vertinimo principas, o vienintelis kriterijus vertinant pateiktų įrodymų vertę yra jų patikimumas. Vertinant dokumento įrodomąją galią pirmiausia reikia patikrinti jame nurodytos informacijos tikrumą ir atsižvelgti, be kita ko, į dokumento kilmę, jo parengimo aplinkybes taip pat atsakyti į klausimą, ar jo turinys atrodo pagrįstas ir patikimas (žr. 2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Kaddour / Taryba*, T-461/16, EU:T:2018:316, 107 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

139 Be to, primintina, kad ribojamosios priemonės yra apsauginio pobūdžio ir iš esmės laikinos, o jų galiojimas visada siejamas su faktinių ir teisinių aplinkybių, kuriomis remiantis jos nustatytos, tęsimusi ir būtinybe jas toliau taikyti, siekiant įgyvendinti jomis siekiamą tikslą. Taigi, periodiškai persvarstydama šias ribojamąsias priemones, Taryba turi iš naujo įvertinti padėtį ir parengti tokių priemonių poveikio vertinimą, kad nustatytų, ar jos leido pasiekti pirminiu atitinkamų asmenų pavardžių ir subjektų pavadinimų įtraukimu į ginčijamus sąrašus siektus tikslus arba ar vis dar galima daryti tokią pačią išvadą dėl tų asmenų ir subjektų (2020 m. vasario 12 d. Sprendimo *Amisi Kumba / Taryba*, T-163/18, EU:T:2020:57, 58 ir 59 punktai).

140 Galiausiai primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos akto teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į jo priėmimo metu buvusias faktines ir teisines aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2015 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Komisija*, C-398/13 P, EU:C:2015:535, 22 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2015 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *NIOC ir kt. / Taryba*, T-577/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:596, 112 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

141 Atsižvelgiant būtent į šiuos principus reikia patikrinti, ar Taryba padarė vertinimo klaidų, kai nusprendė įtraukti ieškovės pavadinimą į ginčijamus sąrašus ir palikti jį šiuose sąrašuose.

142 Nagrinėjamu atveju svarbu pažymėti, kad siekdama pateisinti ieškovės pavadinimo įtraukimą į ginčijamus sąrašus, o vėliau palikimą juose Taryba rėmėsi įrodymais, pateiktais atitinkamai pirmojoje, antrojoje ir trečiojoje WK bylose.

143 Pirmojoje WK byloje yra šie įrodymai:

– 2022 m. rugsėjo 6 d. *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) sprendimas (dokumentas Nr. 1),

– 2022 m. balandžio 5 d. *Kroll Issuer Services Ltd*. Parengtas dokumentas (dokumentas Nr. 2),

– *Fortenova Group* interneto svetainės momentinė ekrano kopija (dokumentas Nr. 3),

– 2022 m. rugsėjo 14 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašas (dokumentas Nr. 4),

– 2022 m. lapkričio 3 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašas (dokumentas Nr. 5),

– 2022 m. lapkričio 3 d. naujienų agentūros *Reuters* straipsnis (dokumentas Nr. 6),

– 2022 m. lapkričio 8 d. *Euractiv* straipsnis spaudoje (dokumentas Nr. 7),

– 2022 m. lapkričio 21 d. *Bloomberg News* straipsnis spaudoje (dokumentas Nr. 8),

– 2021 m. kovo 12 d. *Fortenova Group* interneto svetainėje paskelbtas pranešimas spaudai (dokumentas Nr. 9),

– *Fortenova Group* interneto svetainės momentinė ekrano kopija (dokumentas Nr. 10),

– *GFC Media Group* interneto svetainės momentinė ekrano kopija (dokumentas Nr. 11),

– 2022 m. lapkričio 8 d. straipsnis laikraštyje *Večernji list* (dokumentas Nr. 12).

144 Pirmojoje WK byloje taip pat yra dokumentai, priskirti prie dalies „Papildomi įrodymai“, tarp jų yra šie dokumentai:

– procesiniai dokumentai, pateikti *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas) nagrinėjant investuotojo iš JAE ir *Fortenova Group* ginčą, ir jų priedai, t. y. 2022 m. lapkričio 25 d. Kroatijos užsienio ir Europos reikalų ministerijos raštas, 2022 m. spalio 31 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašas, susijęs su ieškove, 2022 m. spalio 31 d. mokėjimo, kurį specializuotas fondas, kuriuo naudojosi investuotojas iš JAE, atliko *Sberbank* naudai, įrodymas, 2022 m. lapkričio 22 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašas, susijęs su šiuo specializuotu fondu, 2022 m. lapkričio 22 d. investuotojo iš JAE pareiškimas, 2022 m. lapkričio 22 d. *Fortenova Group* raštas ieškovei, 2021 m. *Fortenova Group TopCo* metinė ataskaita,

– 2022 m. lapkričio 20 d. investuotojo iš JAE elektroninis laiškas *Fortenova Group STAK*,

– 2022 m. gruodžio 14 d. advokatų kontoros memorandumas, adresuotas *Fortenova Group*, ir jo priedai, tarp jų ieškovės perleidimo sutartis, *SBC aktiv* ir *SBK Uranium* sudaryta su investuotoju iš JAE, investuotojo iš JAE paskolos sutartis su specializuotu fondu, kuriuo naudotasi sandoriui sudaryti, 2022 m. spalio 31 d. ir 2022 m. lapkričio 15 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašai, susiję su ieškove, 2022 m. spalio 31 d. *Sberbank* ir investuotojo iš JAE susitarimas dėl skolinio reikalavimo teisių perleidimo, 2022 m. spalio 31 d. mokėjimo, kurį specializuotas fondas, kuriuo naudojosi investuotojas iš JAE, atliko *Sberbank* naudai, įrodymas, 2022 m. lapkričio 8 d. ir 2022 m. lapkričio 24 d. Rusijos bendrojo nacionalinio juridinių asmenų registro išrašai, susiję su šiuo specializuotu fondu, ir trečiojo asmens pranešimas apie prievolės įvykdymą, kurį investuotojas iš JAE išsiuntė *Sberbank*.

145 Antrojoje WK byloje yra tik 2022 m. gruodžio 29 d. *Gerechtshof Amsterdam* (Amsterdamo apeliacinis teismas, Nyderlandai) sprendimas.

146 Trečiojoje WK byloje yra tik įslaptinto įrodymo santrauka, kuri suformuluota taip: „Oficialiais bendrovių registrais pagrįstas įrodymas, kad *SBK Art LLC* yra Rusijos Federacijos Vyriausybės kontroliuojama patronuojamoji įmonė.“

– *Dėl Tarybos pateiktų įrodymų patikimumo*

147 Ieškovė ginčija pirmojoje WK byloje esančių įrodymų, kuriais Taryba rėmėsi įtraukdama jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus, patikimumą ir mano, kad jie gauti iš nepatikimų šaltinių, t. y. straipsnių spaudoje ir internete paskelbtų prastos kokybės tinklaraščių. Konkrečiai kalbant, ieškovė teigia, kad pirmojoje WK byloje esančiuose žiniasklaidos straipsniuose tik pakartojami oficialūs *Fortenova Croatie* generalinio direktoriaus pareiškimai. Be to, ieškovė ginčija advokatų kontoros pateikto dokumento, kuriame, be kita ko, nepateikta informacijos apie jo rengėją ir kuris buvo parengtas *Fortenova Group* interesais, įrodomąją galią.

148 Taryba ginčija ieškovės argumentus. Ji tvirtina, kad neapsiribojo straipsniais spaudoje, bet taip pat surinko įrodymus iš oficialių dokumentų ir teismo procesų Nyderlandų teismuose.

149 Primintina, kad neturint įgaliojimų atlikti tyrimų trečiosiose šalyse, Sąjungos institucijų vertinimas faktiškai turi būti grindžiamas viešai prieinamais informacijos šaltiniais, ataskaitomis, straipsniais spaudoje, slaptųjų tarnybų ataskaitomis ar kitais panašiais informacijos šaltiniais. Pagal jurisprudenciją straipsniai spaudoje gali būti naudojami siekiant patvirtinti tam tikrų faktinių aplinkybių buvimą, jeigu jie yra pakankamai konkretūs, tikslūs ir nuoseklūs, kiek tai susiję su juose aprašytomis faktinėmis aplinkybėmis. Būtų per daug ir neproporcinga reikalauti, kad Taryba pati atliktų tyrimus vietoje dėl faktų, apie kuriuos praneša daugelis žiniasklaidos priemonių, teisingumo (žr. 2022 m. birželio 1 d. Sprendimo *Prigozhin / Taryba*, T-723/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:317, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

150 Pirmiausia pažymėtina, kad ieškovė ginčija tik pirmojoje WK byloje esančių įrodymų patikimumą.

151 Visų pirma reikia atmesti ieškovės teiginį, kad įtraukdama jos pavadinimą į ginčijamus sąrašus Taryba rėmėsi tik straipsniais spaudoje ir prastos kokybės tinklaraščiais. Konstatuotina, kad straipsniai spaudoje gauti iš įvairių skaitmeninės informacijos šaltinių, pavyzdžiui, *Reuters* (dokumentas Nr. 6), *Euractiv* (dokumentas Nr. 7) arba *Bloomberg News* (dokumentas Nr. 8). Dėl Tarybos pateiktų įrodymų patikimumo primintina, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 149 punkte, neturinčių įgaliojimų atlikti tyrimų trečiosiose šalyse Sąjungos institucijų vertinimas faktiškai turi būti grindžiamas viešai prieinamais informacijos šaltiniais, ataskaitomis, straipsniais spaudoje ar kitais panašiais informacijos šaltiniais. Be to, ieškovė nepateikia jokių kitų įrodymų, galinčių paneigti minėtų įrodymų patikimumą.

152 Ieškovė taip pat tvirtina, kad straipsniuose spaudoje tik pakartojami *Fortenova Group* atstovo pareiškimai. Šiuo aspektu dėl pirmosios WK bylos dokumento Nr. 6 (*Reuters* straipsnis) ir dokumento Nr. 7 (*Euractiv* straipsnis) pažymėtina, kad juose neminimi *Fortenova Group* atstovo pareiškimai. Kalbant apie dokumentą Nr. 8 (*Bloomberg News* straipsnis), pažymėtina, kad šiame straipsnyje iš tiesų cituojami *Fortenova Group* atstovo pareiškimai, taip pat pateikiami ir *Sberbank* atstovo pareiškimai. Vis dėlto vien tai, kad straipsnyje spaudoje cituojami bendrovės

atstovo pareiškimai, savaime negali paneigti šio įrodymo, kuriame pateikta ir kita informacija, įrodomosios galios. Be to, pažymėtina, kad ieškovė nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių straipsnyje pateiktų pareiškimų ir informacijos klaidingumą.

153 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir nesant ieškovės pateiktų įrodymų, galinčių paneigti Tarybos naudotų šaltinių patikimumą, reikia pripažinti, kad jie yra pagrįsti ir patikimi, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 138 punkte primintą jurisprudenciją.

154 Galiausiai, kalbant apie advokatų kontoros dokumentą, kuris yra vienas iš dokumentų, Tarybos pridėtų prie pirmosios WK bylos dalies „Papildomi dokumentai“, reikia pritarti Tarybai, kad ši *Fortenova Group* prašymu parengta teisinė nuomonė turi menką įrodomąją galią.

– *Dėl sąsajos kriterijaus taikymo ieškovei*

155 Ieškovė iš esmės teigia, kad Taryba nepateikė konkrečių, aiškių ir neprieštaringų įrodymų, kurie galėtų būti laikomi pakankamai svariu faktiniu pagrindu, pagrindžiančiu jos pavadinimo įtraukimą į ginčijamus sąrašus pagal sąsajos kriterijų. Ieškovė ginčija tai, kad *Sberbank* ir toliau ją kontroliuoja, ir tvirtina, kad Taryba nepateikė tokios faktinės kontrolės įrodymų. Pirma, ieškovė ginčija įtraukimo į sąrašą motyvų dalį, pagal kurią *Sberbank* tariamai ją pardavė, teigdama, kad toks pardavimas patenka į Rusijos teisės taikymo sritį ir kad Taryba neįrodė, jog jis neįvyko.

156 Antra, ieškovė ginčija, kad tai, jog vienas iš *Fortenova Group* valdybos narių, kuris taip pat dirbo *Sberbank*, liko eiti pareigas po to, kai *Sberbank* ją pardavė, įrodo šios bendrovės vykdomą kontrolę, juo labiau kad jos turtas ir balsavimo teisės *Fortenova Group* buvo įšaldyti ir neleido jai pakeisti šio administratoriaus.

157 Trečia, ieškovė ginčija pirmoje WK byloje esančiame advokatų kontoros dokumente pateiktą analizę, kurioje padaryta išvada, kad nėra pakankamai informacijos, kad būtų galima nuspręsti dėl *Sberbank* vykdyto jos pardavimo atitikties Sąjungos teisei ir dėl šio pardavimo aplinkybių. Ieškovė tvirtina, kad pardavimo aplinkybės, kaip ir sandorio finansavimas iš Rusijos banko paskolos, nebuvo neįprastos.

158 Ketvirta, ieškovė tvirtina, kad WK byloje esantys įrodymai neleidžia nustatyti, kad *Sberbank* ją kontroliavo pirminių aktų priėmimo dieną.

159 Konkrečiai kalbant, ieškovė ginčija pirmojoje WK byloje esantį Kroatijos užsienio ir Europos reikalų ministerijos parengtą dokumentą, pagal kurį ją vis dar kontroliuoja *Sberbank*, pirmiausia dėl to, kad Kroatijos valdžios institucijoms nebuvo pateikta jokio prašymo leisti ją parduoti. Ieškovė teigia, kad šios institucijos neturėjo leisti tokio pardavimo, nes Reglamento Nr. 269/2014 17 straipsnio e punktas, pagal kurį šis reglamentas taikomas „visiems Sąjungoje visą verslo veiklą arba jos dalį vykdantiems juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms“, nebuvo taikomas.

160 Dublike ieškovė priduria, kad, viena vertus, Tarybos pozicija, kuria ginčijamas sandorio, kuriuo *Sberbank* pardavė ją investuotojui iš JAE, teisėtumas, yra nepagrįsta. Ji teigia, kad šis sandoris, kuriame dalyvavo pardavėjas iš Rusijos (*Sberbank*), Rusijoje esantis turtas (ieškovė) ir pirkėjas iš JAE, nepatenka į Reglamento Nr. 269/2014 17 straipsnio taikymo sritį. Anot ieškovės, *Sberbank* galėjo nevaržomai ją parduoti nesiremdama Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata.

161 Kita vertus, ieškovė ginčija Tarybos argumentą dėl apėjimo, nes už Sąjungos ribų sudarytas sandoris su užsienio pirkėju dėl užsienyje esančio turto negali būti laikomas apėjimu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 269/2014 9 straipsnį.

162 Pareiškimuose dėl ieškinio patikslinimo, susijusiuose su 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktais dėl palikimo sąrašuose, ieškovė pakartoja argumentą, kad Taryba nepateikė jokių įtikinamų jos sąsajos su *Sberbank* įrodymų.

163 Taryba, palaikoma Kroatijos Respublikos, Nyderlandų Karalystės ir Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

164 Pažymėtina, kad ginčijamų aktų motyvai grindžiami sąsajos kriterijumi, numatytu Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalies pabaigoje ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 3 straipsnio 1 dalies pabaigoje.

165 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad nors sąvoka „sąsaja“ dažnai vartojama Tarybos aktuose dėl ribojamųjų priemonių, ji pati nėra apibrėžta ir jos reikšmė priklauso nuo konkretaus konteksto ir aplinkybių. Vis dėlto ši sąvoka gali būti suprantama kaip apimanti fizinius ar juridinius asmenis, kuriuos apskritai sieja bendri interesai, tačiau nereikalaujama ryšio vykdant ekonominę veiklą, bet šie interesai negali būti grindžiami vien šeimos ryšiais (2023 m. spalio 25 d. Sprendimo *QF / Taryba*, T-386/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:670, 54 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 2023 m. kovo 8 d. Sprendimo *Prigozhina / Taryba*, T-212/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:104, 93, 103 ir 104 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

166 Taigi sąsajos kriterijus gali būti aiškinamas taip, kad jis taikomas bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui arba bet kuriam subjektui, susijusiam, kaip apibrėžta šio sprendimo 165 punkte, su asmeniu, kuriam taikomos ribojamosios priemonės pagal vieną iš įtraukimo į sąrašą kriterijų, numatytų Sprendime 2014/145, iš dalies pakeistame Sprendimu 2022/329 ir Reglamente Nr. 269/2014, iš dalies pakeistame Reglamentu 2022/330.

167 Be to, kai subjektas priklauso kitam subjektui, kuriam taikomos ribojamosios priemonės pagal vieną iš Sprendime 2014/145, iš dalies pakeistame Sprendimu 2022/329, ir Reglamente Nr. 269/2014, iš dalies pakeistame Reglamentu 2022/330, numatytų įtraukimo į sąrašą kriterijų, arba yra jo kontroliuojamas, šiuos du subjektus siejantis kapitalo ar kontrolės ryšys akivaizdžiai yra ryšys, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 165 punktą, nes yra didelė rizika, kad atitinkamas patronuojantysis subjektas darys spaudimą jam priklausančiam arba jo kontroliuojamam subjektui, kad apeitų jam taikomų priemonių pasekmes (pagal analogiją žr. 2015 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *NIOC ir kt. / Taryba*, T-577/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:596, 114 punktą).

168 Primintina, kad motyvai, kuriais remiantis ieškovės pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus, nurodyti šio sprendimo 10 punkte ir kad jie liko nepakitę 2023 m. kovo mėn., 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktuose dėl palikimo sąrašuose. Iš esmės iš to matyti, kad ieškovės pavadinimas buvo įtrauktas į ginčijamus sąrašus ir juose paliktas kaip su *Sberbank* susijusio subjekto, nes ieškovė yra jos patronuojamoji bendrovė, specialiai įsteigta tam, kad *Fortenova Group* būtų atstovaujama *Sberbank* interesams, ir dėl to, kad *Sberbank* faktiškai kontroliavo ieškovę, nepaisant tariamo jos akcijų perdavimo Jungtinių Arabų Emyratų verslininkui.

169 Šiomis aplinkybėmis reikia patikrinti, ar Tarybos pateikti įrodymai siekiant priimti ginčijamus aktus atitinka jai tenkančią įrodinėjimo pareigą ir yra pakankamai konkrečių, tikslių ir nuoseklių įrodymų visuma, pagrindžianti ieškovės pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus pagal sąsajos kriterijų motyvus.

170 Nagrinėjamu atveju, kiek tai susiję su aplinkybe, kad ieškovė yra *Sberbank* patronuojamoji bendrovė tam, kad *Fortenova Group* būtų atstovaujama *Sberbank* interesams, šalys neginčija, kad tuo metu, kai *Sberbank* pavadinimas Sprendimu 2022/1272 ir Įgyvendinimo reglamentu 2022/1270 įtrauktas į ginčijamus sąrašus, *Sberbank* priklausė 100 % ieškovės akcijų per jos patronuojamąsias bendroves *SBK Uranium* ir *SBC Aktiv*. Be to, ieškovė neginčija, kad 2021 m. gruodžio 10 d. ji buvo įsteigta kaip specializuotas fondas indėlių sertifikatams ir konvertuojamosioms obligacijoms, kuriuos *Sberbank* turėjo bendrovėje *Fortenova Group*, t. y. Nyderlanduose esančioje bendrovėje *Fortenova Group TopCo*, laikyti. Ieškovė taip pat neginčija, kad 2022 m. balandžio 5 d. *Sberbank* jai perdavė minėtus indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas.

171 2022 m. liepos 21 d. Taryba priėmė Sprendimą 2022/1272 ir Įgyvendinimo reglamentą 2022/1270, kuriais *Sberbank* pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus 108 įrašu. Pagal Reglamento Nr. 269/2014 2 straipsnį *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dieną, t. y. 2022 m. liepos 21 d., visos *Sberbank* nuosavybe esančios, jos valdomos ar kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai Sąjungoje buvo įšaldyti ir jai negalėjo būti suteikta galimybė tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais, įskaitant, be kita ko, Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, kurie jai netiesiogiai priklausė per ieškovę. Be to, naudojimasis balsavimo teisėmis ir akcijomis, susijusiomis su šiais indėlių sertifikatais ir konvertuojamosiomis obligacijomis, taip pat buvo įšaldytas nuo tos pačios dienos, nes tai yra ekonominiai ištekliai, kaip jie suprantami pagal Reglamento Nr. 269/2014 1 straipsnio d punktą.

172 Taigi vienintelė ieškovės paskirtis buvo kaip specializuotam fondui laikyti Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, kurie buvo įšaldyti įtraukus *Sberbank* pavadinimą į ginčijamus sąrašus.

173 Ieškovė neginčija, kad jos turimi Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatai ir konvertuojamosios obligacijos, buvo įšaldyti nuo *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dienos. Vis dėlto ieškovė teigia, kad ji nustojo būti *Sberbank* patronuojamąja bendrove nuo 2022 m. spalio 31 d., kai *Sberbank* patronuojamosios bendrovės, kurioms ji priklausė, t. y. *SBK Uranium* ir *SBC Aktiv*, pardavė ją investuotojui iš JAE, ir tvirtina, kad dėl šios priežasties jos pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dieną, t. y. 2022 m. gruodžio 16 d., ir 2023 m. kovo mėn., 2023 m. rugsėjo mėn. bei 2024 m. kovo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose priėmimo dienomis ji nebebuvo *Sberbank* patronuojamoji bendrovė.

174 Kiek tai susiję su šiuo pardavimu, pažymėtina kad pirmojoje WK byloje yra ieškovės perleidimo aktas, pasirašytas *SBK Uranium*, *SBC Aktiv* ir investuotojo iš JAE, ir *Sberbank* ir šio investuotojo iš JAE sudaryta pirkimo-pardavimo sutartis dėl *Sberbank* turimo skolinio reikalavimo, įgyto po to, kai 2022 m. balandžio 5 d. ieškovei buvo perduoti *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatai ir konvertuojamosios obligacijos. Pirmojoje WK byloje taip pat yra specializuoto fondo (juo investuotojas iš JAE naudojosi ieškovei įsigyti) ir Rusijos banko sudaryta paskolos sutartis, taip pat 2022 m. spalio 31 d. šio banko atlikto mokėjimo šiam fondui įrodymas ir tą pačią dieną šio fondo atlikto mokėjimo *Sberbank* šiam skoliniam reikalavimui padengti įrodymas.

175 Taryba, palaikoma Kroatijos Respublikos, Nyderlandų Karalystės ir Komisijos, mano, kad šis pardavimas neturi poveikio Sąjungoje, nes kompetentinga nacionalinė institucija neleido jo vykdyti pagal Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą.

176 Šiuo aspektu primintina, kad šio sprendimo 171 punkte nurodyta, jog nuo *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus 2022 m. liepos 21 d. pagal Reglamento Nr. 269/2014 2 straipsnį buvo įšaldyti ieškovės turėti Sąjungoje esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatai ir konvertuojamosios obligacijos.

177 Reglamento Nr. 269/2014 1 straipsnio f punkte sąvoka „lėšų įšaldymas“ apibrėžta kaip „bet kokio lėšų judėjimo, pervedimo, keitimo, naudojimo, galimybės jomis naudotis arba jų tvarkymo pakeičiant jų dydį, sumą, vietą, nuosavybę, valdymą, savybes, paskirtį arba atliekant bet kokius kitus pakeitimus, kurie leistų lėšas naudoti, įskaitant investicijų portfelio valdymą, draudimas“.

178 Taigi nagrinėjamu atveju pagal Reglamento Nr. 269/2014 1 straipsnio f punktą ieškovės turimiems indėlių sertifikatams ir konvertuojamosioms obligacijoms nuo *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dienos, t. y. nuo 2022 m. liepos 21 d., galiojo bet kokio judėjimo, pervedimo, keitimo, naudojimo, galimybės jais naudotis arba jų tvarkymo pakeičiant, be kita ko, jų nuosavybę, valdymą arba atliekant bet kokius kitus pakeitimus, kurie leistų juos naudoti, draudimas.

179 Vienintelės galimybės nutraukti šių ieškovės turimų indėlių sertifikatų ir konvertuojamųjų obligacijų įšaldymą buvo išbraukti *Sberbank* pavadinimą iš ginčijamų sąrašų arba taikyti vieną iš Reglamente Nr. 269/2014 numatytų nukrypti leidžiančių nuostatų.

180 Konstatuotina, kad tuo metu, kai *Sberbank* pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus, Taryba Sprendimu 2022/1272 į Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 15 dalį įterpė nukrypti leidžiančią nuostatą, konkrečiai skirtą 108 įrašu į sąrašą įtrauktai *Sberbank*, pagal kurią tam tikromis sąlygomis gali būti nutrauktas lėšų ar ekonominių išteklių įšaldymas. Be to, Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 6b straipsnio 2b dalyje įtvirtinta ta pati nukrypti leidžianti nuostata, suformuluota taip pat kaip Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 15 dalis.

181 Primintina, kad ieškovė turi Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatų ir konvertuojamųjų obligacijų. Be to, šalys sutaria, kad dėl ieškovės perleidimo investuotojui iš JAE neprašyta nei Nyderlandų kompetentingos nacionalinės institucijos, nei jokios kitos valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos leidimo. Tai patvirtina ir pirmojoje WK byloje esantys įrodymai Nr. 7, Nr. 8 ir Nr. 9, t. y. atitinkamai *Reuters*, *Euractiv* ir *Bloomberg News* paskelbti straipsniai, kuriuose nurodyta, kad dėl *Sberbank* atlikto ieškovės perdavimo investuotojui iš JAE nebuvo kreiptasi dėl leidimo į Kroatijos ar Nyderlandų valdžios institucijas.

182 Anot ieškovės, Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalis taikoma tik tuo atveju, jei sandoris patenka į Reglamento Nr. 269/2014 17 straipsnio taikymo sritį, o nagrinėjamu atveju taip nėra, nes nagrinėjamas sandoris buvo susijęs su Rusijos subjekto, t. y. ieškovės, nuosavybės teisės perdavimu pagal Rusijos teisę ir jame dalyvavo fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie nėra Sąjungos piliečiai ir nėra įsisteigę Sąjungoje.

183 Pirma, reikia nustatyti, ar Reglamentas Nr. 269/2014 buvo taikomas sandoriui, kuriuo *Sberbank* per savo patronuojamąsias bendroves *SBC Aktiv* ir *SBK Uranium* perleido ieškovę investuotojui iš JAE.

184 Primintina, kad Reglamento Nr. 269/2014 17 straipsnio a punkte nustatyta, jog šis reglamentas taikomas „Sąjungos teritorijoje, įskaitant jos oro erdvę“.

185 Nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad aptariamą sandorį sudarė *Sberbank*, tarpininkaujant Rusijoje įsteigtoms jos patronuojamosioms bendrovėms *SBC Aktiv* ir *SBK Uranium*, ir investuotojas iš JAE, ir šis sandoris susijęs su Rusijoje įsteigtos bendrovės, t. y. ieškovės, pardavimu. Vis dėlto, kaip matyti iš pirmojoje WK byloje esančio dokumento Nr. 1, ieškovė buvo įsteigta kaip specializuotas fondas, kurio vienintelis tikslas – kad *Fortenova Group* būtų atstovaujama *Sberbank* interesams, turėti Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, jie 2022 m. balandžio 5 d. buvo perduoti ieškovei. Taigi, nors ieškovė yra Rusijoje įsteigta bendrovė, ji turi Sąjungoje esančių lėšų – Sąjungoje įsteigtos bendrovės indėlių sertifikatų ir konvertuojamųjų obligacijų.

186 Kadangi *Sberbank* atliktas ieškovės perleidimas investuotojui iš JAE lėmė šių Sąjungos teritorijoje esančių lėšų pervedimą, pagal Reglamento Nr. 269/2014 17 straipsnio a punktą šis reglamentas buvo taikomas sandoriui, pagal kurį *Sberbank* perleido ieškovę investuotojui iš JAE.

187 Antra, reikia nustatyti, ar nagrinėjamam sandoriui, kuriuo ieškovė buvo parduota investuotojui iš JAE buvo taikoma Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje numatyta nukrypti leidžianti nuostata.

188 Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (žr. 2021 m. balandžio 29 d. Sprendimo *X (Europos arešto orderis – Ne bis in idem)*, C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 69 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

189 Primintina, kad Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje nustatyta, jog „[n]ukrypstant nuo [2] straipsnio, valstybės narės kompetentingos institucijos tokiomis sąlygomis, kokias jos laiko tinkamomis, gali leisti nutraukti tam tikrų lėšų ar ekonominių išteklių įšaldymą arba leisti I priede po antrašte „Subjektai“ 108 įraše nurodytam subjektui naudotis tam tikromis lėšomis ar ekonominiais ištekliais, jei nustato, kad lėšos arba ekonominiai ištekliai yra reikalingi ne vėliau kaip 2022 m. spalio 31 d. užbaigti tebevykstantį Sąjungoje įsteigto juridinio asmens, subjekto ar organizacijos nuosavybės teisių, kurios tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso tam subjektui, pardavimą ir perdavimą“.

190 Pirma, iš Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalies formuluotės matyti, kad ši nukrypti leidžianti nuostata taikoma parduodant Sąjungoje įsteigto juridinio asmens, subjekto ar įstaigos nuosavybės teises, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso *Sberbank*.

191 Šiuo klausimu reikia atmesti ieškovės argumentą, kad ši nukrypti leidžianti nuostata netaikoma nagrinėjamam sandoriui, nes šio sandorio dalykas buvo Rusijoje įsteigta bendrovė, t. y. ieškovė, ir jis nesusijęs su Sąjungoje esančiu turtu. Kaip matyti iš šio sprendimo 170 punkto, *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dieną jai per jos patronuojamąsias bendroves *SBK Uranium* ir *SBC Aktiv* priklausė 100 % ieškovės akcijų, o ieškovė kaip Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* kapitalo dalį turėjo indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas.

Taigi šie indėlių sertifikatai ir konvertuojamosios obligacijos yra *Sberbank* netiesiogiai priklausančios Sąjungoje įsteigto juridinio asmens, t. y. Nyderlanduose įsteigtos bendrovės *Fortenova Group TopCo*, nuosavybės teisės.

192 Antra, kiek tai susiję su sisteminiu Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalies aiškinimu, konstatuotina, kad joje numatyta nukrypti leidžianti nuostata yra nuostata, leidžianti nukrypti nuo Reglamento Nr. 269/2014 2 straipsnio, kuriame numatytas fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų arba su jais susijusių fizinių ar juridinių asmenų, subjektų ar organizacijų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymas. Nesant leidimo nutraukti įšaldymą, kaip numatyta Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje, pagal Reglamento Nr. 269/2014 2 straipsnio 1 dalį įšaldytų lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo negalima panaikinti ir jų nuosavybė negali būti perduota.

193 Trečia, šią išvadą patvirtina Reglamentu Nr. 269/2014 siekiamas tikslas. Šiame reglamente numatytomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis, kaip antai 6b straipsnio 2b dalyje numatyta nukrypti leidžiančia nuostata, siekiama aiškiai apibrėžti atvejus, kai į ginčijamus sąrašus įtraukti subjektai gali prašyti kompetentingų nacionalinių institucijų leidimo parduoti įšaldytą turtą, ir taip užtikrinti ribojamųjų priemonių veiksmingumą. Vadinasi, ši nukrypti leidžianti nuostata atitinka tikslus, kurių siekiama šiuo aptariamas ribojamąsias priemones reglamentuojančiu teisės aktu, susijusius su būtinybe dėl situacijos sudėtingumo daryti maksimalų spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų savo veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, taip pat karinę agresiją prieš šią šalį.

194 Taigi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurių pavadinimai įtraukti į ginčijamus sąrašus, negali perleisti įšaldytų lėšų, kaip antai Sąjungoje esančio turto, kurį ieškovė turi kaip *Fortenova Group* kapitalo dalį, nuosavybės kitiems už Sąjungos ribų esantiems asmenims, nesiremdami tokia nukrypti leidžiančia nuostata, kaip numatyta Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalyje.

195 O *Sberbank* pardavus ieškovę, kurios vienintelė paskirtis – turėti Sąjungoje esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, šio turto, įšaldyto įtraukus *Sberbank* pavadinimą į ginčijamus sąrašus, įšaldymas būtų panaikintas ir jis būtų perduotas.

196 Taigi, priešingai, nei teigia ieškovė, Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalis buvo taikoma jos pardavimui investuotojui iš JAE, todėl buvo būtina prašyti kompetentingos Nyderlandų institucijos leidimo vykdyti nagrinėjamą sandorį ir jį gauti.

197 Jeigu Sąjungoje būtų pripažintas toks sandoris, nesant kompetentingos nacionalinės institucijos leidimo pagal Reglamente Nr. 269/2014 numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, *Sberbank* taikomų ribojamųjų priemonių poveikis būtų visiškai sumenkintas.

198 Šiuo aspektu konstatuotina, kad dėl šio pardavimo nebuvo gauta išankstinio kompetentingos nacionalinės institucijos leidimo pagal Reglamento Nr. 269/2014 6b straipsnio 2b dalį. Nesant tokio leidimo, šis pardavimas pagal Sąjungos teisę negali turėti įtakos ribojamosioms priemonėms. Taigi Taryba ieškovės pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus motyvuose teisingai kvalifikavo šį pardavimą kaip „tariamą perdavimą“.

199 Darytina išvada, kad tai, jog *Sberbank* be kompetentingos nacionalinės institucijos leidimo perdavė investuotojui iš JAE Sąjungoje esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, kuriuos turėjo ieškovė ir kurie buvo įšaldyti nuo *Sberbank* pavadinimo įtraukimo į ginčijamus sąrašus dienos, prieštarauja Reglamento Nr. 269/2014 nuostatoms, todėl šis perdavimas turi būti laikomas neturinčiu poveikio Sąjungos teisėje.

200 Vadinasi, Sąjungos teisės požiūriu ieškovės pardavimas investuotojui iš JAE nepakeitė jos padėties pirminių aktų ir 2023 m. kovo mėn., 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose priėmimo dieną, palyginti su jos padėtimi tą dieną, kai *Sberbank* pavadinimas buvo įtrauktas į ginčijamus sąrašus. Iš tiesų ieškovė ir toliau turėjo *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, kurie buvo įšaldyti įtraukus *Sberbank* pavadinimą į ginčijamus sąrašus ir kurie nuo tos dienos be kompetentingos nacionalinės institucijos leidimo nutraukti šių lėšų įšaldymą nebegalėjo būti kaip nors pakeisti ar perleistos jų nuosavybės teisės.

201 Taigi tai, kad ieškovė ir toliau turi Nyderlanduose esančios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, kurie buvo įšaldyti įtraukus *Sberbank* pavadinimą į ginčijamus sąrašus, įrodo, kad ją su *Sberbank* sieja bendri interesai.

202 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Taryba pateikė pakankamai konkrečių, tikslių ir nuoseklių įrodymų visumą, patvirtinančią, kad pirminių aktų ir 2023 m. kovo mėn., 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktų dėl palikimo sąrašuose priėmimo dieną ieškovė buvo su *Sberbank* susijęs juridinis asmuo, kaip tai suprantama pagal sąsajos kriterijų, nes ji ir toliau padėjo atstovauti *Sberbank* interesams *Fortenova Group*.

203 Remiantis jurisprudencija, dėl sprendimo, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, teisėtumo kontrolės, atsižvelgiant į jų prevencinį pobūdį, pažymėtina, kad jeigu Sąjungos teismas konstatuoja, kad bent vienas iš nurodytų motyvų yra pakankamai tikslus ir konkretus, kad jis pagrįstas ir kad pats savaime yra pakankamas pagrindas patvirtinti šį sprendimą, aplinkybė, kad kiti iš šių motyvų tokie nėra, negali pateisinti šio sprendimo panaikinimo (žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

204 Taigi motyvo, susijusio su ieškovės, kaip *Sberbank* patronuojamosios bendrovės, turinčios *Fortenova Group TopCo* indėlių sertifikatus ir konvertuojamąsias obligacijas, statusu, pagrįstumas savaime pateisina ieškinio antrojo pagrindo atmetimą, ir nebereikia nagrinėti kitų motyvų, susijusių su *Sberbank* tebevykdoma faktine ieškovės kontrole, pagrįstumo.

205 Vadinasi, reikia atmesti ieškinio pagrindą, grindžiamą vertinimo klaida.

Dėl ieškinio pagrindo, grindžiamo proporcingumo principo pažeidimu

206 Ieškovė tvirtina, kad ginčijamais aktais neprisidedama prie Sąjungos tikslų įgyvendinimo. Anot ieškovės, jos pavadinimo įtraukimu į ginčijamus sąrašus ir palikimu juose siekiama ne padidinti karo išlaidas Rusijos Federacijai, bet kitų tikslų, susijusių su Kroatijos Respublikos ekonominiais interesais bendrovėje *Fortenova Group*, kurią ši valstybė laiko strategiškai svarbia.

207 Ieškovė teigia, kad jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus ir palikimas juose yra perteklinis ir neproporcingas. Anot jos, kadangi *Sberbank* pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus lėmė visų jos patronuojamųjų bendrovių Sąjungoje esančių lėšų įšaldymą, nebuvo būtina skirti sankcijų ir ieškovei, jei, kaip teigia Taryba, *Sberbank* niekada neprarado jos kontrolės.

208 Be to, ieškovė tvirtina, kad *Fortenova Group* turėjo imtis veiksmų dėl *Sberbank* nustatytų ribojamųjų priemonių. Jei *Fortenova Group* būtų padariusi išvadą, kad investuotojas iš JAE pirko ieškovės akcijas ne sau, nagrinėjamos finansinės priemonės būtų likusios įšaldytos, net jei Taryba nebūtų įtraukusi ieškovės pavadinimo į ginčijamus sąrašus.

209 Taryba, palaikoma Nyderlandų Karalystės ir Komisijos, ginčija ieškovės argumentus.

210 Pagal proporcingumo principą, vieną iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, įtvirtintą ESS 5 straipsnio 4 dalyje, reikalaujama, kad Sąjungos teisės nuostatoje numatytos priemonės būtų tinkamos atitinkamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jiems pasiekti (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*, C-539/10 P ir C-550/10 P, EU:C:2012:711, 122 punktas).

211 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad traktuojant ieškovę kaip su *Sberbank* susijusį juridinį asmenį siekiama vieno iš BUSP tikslų. Iš tiesų ribojamųjų priemonių nustatymas subjektams, susijusiems su į ginčijamus sąrašus įtrauktais fiziniais ar juridiniais asmenimis, subjektais ar organizacijomis, remiantis vienu iš Sprendime 2014/145, iš dalies pakeistame Sprendimu 2022/329, numatytų kriterijų, atitinka ESS 21 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytą tikslą išsaugoti taiką, užkirsti kelią konfliktams ir stiprinti tarptautinį saugumą, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Chartijos tikslus ir principus. Darytina išvada, kad, atsižvelgiant į ieškovei taikomomis ribojamosiomis priemonėmis siekiamus tikslus, kiek tai susiję su minėtų priemonių tinkamumu, jos savaime negali būti laikomos netinkamomis (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2020 m. gruodžio 2 d. Sprendimo *Kalai / Taryba*, T-178/19, nepaskelbtas Rink., EU:T:2020:580, 171 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

212 Šios bylos aplinkybėmis taip pat pažymėtina, kad Sprendimo 2022/329 2–10 konstatuojamosiose dalyse Taryba nurodė, kad padėtis Ukrainoje nuolat blogėjo, galiausiai 2022 m. vasario 24 d. Rusijos Federacija pradėjo agresiją prieš Ukrainą, šiurkščiai pažeisdama šios valstybės teritorinį vientisumą, suverenitetą ir nepriklausomybę. Taigi būtent dėl pablogėjusios padėties Ukrainoje, kai prasidėjo Rusijos Federacijos karinė agresija, Taryba nusprendė, kad reikia išplėsti asmenų ir subjektų, kuriems taikomos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, ratą, kad būtų pasiekti užsibrėžti tikslai. Toks sprendimas, pagrįstas vis didesniais teisių ribojimais, atsižvelgiant į priemonių veiksmingumą, taip pat įrodo jų proporcingumą (pagal analogiją žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 126 punktą ir 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Almaz-Antey Air and Space Defence / Taryba*, T-255/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:25, 104 punktą).

213 Be to, įtraukdama ir fizinius ar juridinius asmenis, subjektus ar organizacijas, susijusius su asmenimis, įtrauktais į ginčijamus sąrašus remiantis vienu iš Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalyje numatytų kriterijų, Taryba, siekdama paskatinti nutraukti šiurkštų Ukrainos teritorinio vientisumo, suvereniteto ir nepriklausomybės pažeidimą, galėjo pagrįstai tikėtis, kad tokie veiksmai bus nutraukti arba kainuos brangiau tiems, kurie jų ėmėsi (šiuo klausimu žr. 2018 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Rosneft ir kt. / Taryba*, T-715/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2018:544, 157 punktą). Taigi, priešingai, nei teigia ieškovė, jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus yra susijęs su ribojamosiomis priemonėmis siekiamu tikslu.

214 Šiuo klausimu primintina, kad Sąjungos aktu, kuriuo nustatoma ribojamųjų priemonių sistema, siekiamų tikslų svarba gali pateisinti neigiamas, netgi sunkias, pasekmes tam tikriems ūkio subjektams, įskaitant tuos, kurie visiškai neatsako už situaciją, dėl kurios buvo nustatytos

atitinkamos priemonės (pagal analogiją žr. 2008 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Kadi ir Al Barakaat International Foundation / Taryba ir Komisija*, C-402/05 P ir C-415/05 P, EU:C:2008:461, 361 punktą ir 2017 m. kovo 28 d. Sprendimo *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 150 punktą).

215 Ieškovės pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus kaip su *Sberbank* susijusio juridinio asmens ir iš to išplaukiančios ribojamosios priemonės taip pat yra būtinos siekiant įgyvendinti ESS 21 straipsnyje nurodytus tikslus, nes alternatyvios ir mažiau varžančios priemonės, kaip antai išankstinio leidimo sistema arba pareiga *a posteriori* pagrįsti pervestų lėšų panaudojimą, neleidžia taip pat veiksmingai pasiekti siekiamo tikslo, be kita ko, atsižvelgiant į galimybę apeiti nustatytus apribojimus (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Makhlouf / Taryba*, T-443/13, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:27, 112 punktą ir 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *Almaz-Antey Air and Space Defence / Taryba*, T-255/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2017:25, 106 punktą). Be to, ieškovė neįrodė, kad mažiau varžančios alternatyvios priemonės būtų leidusios taip pat veiksmingai pasiekti šiuos tikslus.

216 Taip pat konstatuotina, kad Sprendime 2014/145, iš dalies pakeistame Sprendimu 2022/329, ir Reglamente Nr. 269/2014, iš dalies pakeistame Reglamentu 2022/330, numatyta galimybė išduoti specialius leidimus, leidžiančius panaikinti lėšų, kito finansinio turto ar kitų ekonominių išteklių įšaldymą, ir periodiškai peržiūrėti atitinkamų asmenų ar subjektų įtraukimą į ginčijamus sąrašus, kad asmenys ir subjektai, kurie nebeatitinka įtraukimo į minėtus sąrašus kriterijų, būtų iš jų išbraukti.

217 Dėl ieškovės argumento, kad jos pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus yra perteklinis, nes jos turimas turtas jau buvo įšaldytas įtraukus į sąrašus *Sberbank* pavadinimą, pažymėtina, kad, pirma, galimybė į ginčijamus sąrašus įtraukti ir fizinius ar juridinius asmenis, subjektus ar organizacijas, susijusius su asmenimis, kuriems taikomos sankcijos, išplaukia iš Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalies ir Reglamento Nr. 269/2014, iš dalies pakeisto Reglamentu 2022/330, 3 straipsnio 1 dalies.

218 Antra, tokiu įtraukimu taip pat gali būti siekiama išvengti ribojamųjų priemonių apėjimo rizikos. Remiantis jurisprudencija, įšaldžius subjekto lėšas išlieka nemaža rizika, kad jis darys spaudimą jam priklausantiems ar jo kontroliuojamiems subjektams, kad apeitų jam taikomų priemonių poveikį, ir kad vis dėlto šių subjektų lėšų įšaldymas yra reikalingas ir tinkamas siekiant užtikrinti priimtų priemonių veiksmingumą ir garantuoti, kad šios priemonės nebus apeinamos (šiuo klausimu žr. 2012 m. kovo 13 d. Sprendimo *Melli Bank / Taryba*, C-380/09 P, EU:C:2012:137, 58 punktą ir 2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *NIOC ir kt. / Taryba*, C-595/15 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2016:721, 89 punktą).

219 Taigi, priešingai, nei teigia ieškovė, ginčijamų aktų, kuriais jos pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus ir juose paliktas, priėmimas nebuvo perteklinis, net jei jos turtas Sąjungoje jau buvo įšaldytas po to, kai *Sberbank* pavadinimas buvo įtrauktas į ginčijamus sąrašus. 2022 m. lapkričio 20 d. investuotojo laiške *Fortenova Group*, įtrauktame į pirmąją WK bylą dalyje „Papildomi įrodymai“, nurodyta, kad tą dieną ieškovė nebebuvo kontroliuojama subjekto, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, ir iš esmės prašyta leisti dalyvauti ir pasinaudoti balsavimo teisėmis būsimuose *Fortenova Group* susitikimuose.

220 Taip pat reikia atmesti ieškovės argumentą, kad jos pavadinimo įtraukimas į sąrašus yra Kroatijos Respublikos interesų apsaugos priemonė. Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „[v]alstybės narės <…> siūlymu Taryba

vieningai nusprendžia sudaryti priede pateiktą sąrašą ir jį iš dalies keisti“. Taigi įtraukti ieškovės pavadinimą į ginčijamus sąrašus, kad būtų pasiekti BUSP tikslai, vieningai nusprendė Taryba, o ne Kroatijos Respublika.

221 Darytina išvada, kad reikia atmesti pagrindą, grindžiamą teisės būti išklausytam pažeidimu, taigi ir visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

222 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

223 Be to, pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

224 Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, be savo bylinėjimosi išlaidų, ji turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Tarybos bylinėjimosi išlaidos pagal jos pateiktus reikalavimus, įskaitant bylinėjimosi išlaidas, susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra. Kroatijos Respublika, Nyderlandų Karalystė ir Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinį.**

2. ***SBK Art OOO* padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos Europos Sąjungos Tarybos patirtos bylinėjimosi išlaidos, įskaitant tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

3. **Kroatijos Respublika, Nyderlandų Karalystė ir Europos Komisija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Mastroianni Brkan Tóth

Paskelbtas 2025 m. balandžio 30 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge

Parašai.